

Standardele lunii

Maria BRATU, expert documentare, Direcția Publicații, ASRO

Comportarea la foc și inflamabilitatea materialelor și a produselor

SR EN 1047-1:2006, Unități de depozitare de securitate. Clasificare și metode de încercare pentru determinarea rezistenței la foc. Partea 1: Dulapuri pentru date și containere de dischete

Documentul specifică cerințele pentru dulapurile pentru date și containerele de dischete rezistente la foc.

Clasificare alfanumerică: U61- Bănci și operațiuni financiare;

Clasificare ICS: 13.220.40- Comportamentul la foc și inflamabilitatea materialelor și produselor; 13.310-Protecția împotriva crimei; 35.020-Tehnologia informației (IT) în general.

Lianți. Materiale pentru etanșare

SR EN 1297:2006, Foi flexibile pentru hidroizolații. Foi hidroizolante bituminoase, de material plastic și de cauciuc, pentru acoperiș. Metodă de îmbătrânire artificială prin expunere pe durată lungă la combinația de radiații UV, temperatură ridicată și apă

Acest standard stabilește metoda pentru expunerea foilor flexibile hidroizolante bituminoase, de material plastic sau de cauciuc, pentru acoperiș, realizate în fabrică, la efectele combinate ale expunerii pe durată lungă la radiații UV, temperatură ridicată și apă, ca mijloace de îmbătrânire artificială.

Clasificare alfanumerică: H71- Materiale pentru izolații;

Clasificare ICS: 91.100.50-Lianți. Materiale pentru etanșare

SR EN 13375:2006, Foi flexibile pentru hidroizolații. Hidroizolarea podurilor și a altor suprafețe de beton circulate de vehicule. Pregătirea epruvetelor

Acest standard stabilește: compoziția, caracteristicile și procedura de pregătire a dalelor din beton utilizate ca suport pentru epruvete, compoziția, caracteristicile și procedura de pregătire a diferitelor amestecuri bituminoase pentru stratul bituminos, precum și regulile de pregătire a epruvetelor.

Clasificare alfanumerică: H71- Materiale pentru izolații;

Clasificare ICS: 91.100.50-Lianți. Materiale pentru etanșare; 93.080.20- Materiale de construcții pentru drumuri

Mașini și utilaje pentru construcția de drumuri

SR EN 13422:2006, Semnalizare rutieră verticală. Semnalizare temporară. Mijloace de semnalizare mobile. Conuri de dirijare și stâlpi de dirijare

Standardul stabilește condițiile pe care trebuie să le îndeplinească conurile și stâlpii de dirijare pentru asigurarea unor performanțe corespunzătoare pe termen lung.

Clasificare alfanumerică: G71- Drumuri;

Clasificare ICS: 93.080.30-Mașini și utilaje pentru construcția de drumuri

Materiale de construcții pentru drumuri

SR EN 13596:2006, *Foi flexibile pentru hidroizolații. Hidroizolarea podurilor și a altor suprafețe de beton circulante de vehicule. Determinarea aderenței*

Acest standard stabilește metoda de încercare pentru evaluarea proprietăților de aderență prin tracțiune ale sistemului de foi pentru hidroizolare, aplicat pe o suprafață de beton și cu un strat bituminos.

Clasificare alfanumerică: H 71-Materiale pentru izolații;

Clasificare ICS: 91.100.50-Lianți. Materiale pentru etanșare; 93.080.20- Materiale de construcții pentru drumuri.

Coșuri, goluri pentru ascensoare, goluri de aerisire

SR EN 13084-6:2006, *Coșuri independente. Partea 6: Pereți interiori de oțel. Proiectare și execuție*

Documentul stabilește condițiile specifice și criteriile de performanță care se aplică proiectării pereților interiori de oțel pentru coșuri de fum independente.

Clasificare alfanumerică: G 32-Structuri de metal;
Clasificare ICS: 91.080.40- Coșuri, goluri pentru ascensoare, goluri pentru aerisire

Echipament pentru tracțiune electrică

SR EN 50329:2006, *Aplicații feroviare. Instalații fixe. Transformatoare de tracțiune*

Acest standard acoperă caracteristicile specifice ale transformatoarelor de tracțiune definite la 1.3.1, utilizate în substații de tracțiune sau în posturile din cale pentru alimentarea cu energie electrică a rețelelor de tracțiune în curent alternativ și în curent continuu sau pentru a furniza energie electrică serviciilor auxiliare.

Clasificare alfanumerică: F48-Aparate și echipamente pentru tracțiune electrică;

Clasificare ICS: 20.180-Transformatoare. Bobine de inductanță; 29.280- Echipament pentru tracțiune electrică

Echipamente pentru distracții

SR EN 71-10:2006, *Securitatea jucăriilor. Partea 10: Compuși chimici și organici. Preparare și extracție eșantioane*

Documentul reprezintă versiunea română a textului în limba franceză a standardului european EN 71-10-2005, referitor la securitatea jucăriilor și specifică modurile de lucru pentru prepararea și extracția eșantioanelor necesare pentru stabilirea eliberării de compuși organici din jucării sau pentru determinarea conținutului acestor compuși în jucăriile care se supun cerințelor stipulate în SR EN 71-9:2005.

Clasificare alfanumerică: M91- Bunuri de consum;
Clasificare ICS: 97.200.50- Jucării;

Standarde europene adoptate inițial prin filă de confirmare sau notă de confirmare, și publicate recent în limba română

Echipament pentru tracțiune electrică

SR EN 50327:2004, *Aplicații feroviare. Instalații fixe. Armonizarea valorilor nominale pentru grupurile convertizoare și încercări pe grupurile convertizoare*

Documentul furnizează cerințele pentru anumite încercări de tip care sunt importante doar când sunt executate pentru întregul ansamblu. El furnizează, de asemenea, o relație de bază între caracteristicile nominale compatibile pentru transformatorul de tracțiune și convertizor/convertizoare, cu scopul de a oferi cerințele minime pentru alegerea acestora.

Clasificare alfanumerică: F48-Aparate și echipamente pentru tracțiune electrică;

Clasificare ICS: 29.200-Redresoare. Convertizoare. Surse stabilizate; 29.280- Echipament pentru tracțiune electrică

SR EN 50151:2004, *Aplicații feroviare. Instalații fixe. Tracțiune electrică. Prescripții speciale pentru izolatoare compozite*

Standardul stabilește caracteristicile pentru izolatoarele din materiale compozite pentru utilizare

în linii aeriene de contact pentru tracțiune electrică, feroviară și tramvaie, după cum se definește în SR EN 50119:2003. Aplicațiile specifice în care pot apărea solicitări ridicate la torsiune nu sunt cuprinse în domeniul de aplicare al acestui standard și se recomandă ca furnizorul și cumpărătorul să stabilească de comun acord încercări specifice, pentru a reprezenta montaje cu solicitări critice.

Clasificare alfanumerică: F48-Aparate și echipamente pentru tracțiune electrică;

Clasificare ICS: 29.080.10- Izolatoare; 29.280- Echipament pentru tracțiune electrică

Construcții și materiale de construcții

SR EN 1504-2:2005, Produse și sisteme pentru protecția și repararea structurilor de beton. Definiții,

condiții, control de calitate și evaluarea conformității. Partea 2: Sisteme de protecție de suprafață pentru beton

Acest standard specifică condițiile pentru identificarea, performanța (inclusiv aspecte de durabilitate), securitatea și evaluarea conformității produselor și sistemelor care se utilizează pentru protecția suprafeței betonului, pentru a crește durabilitatea acestuia și a structurilor armate de beton, ca și pentru betonul nou și pentru lucrări de întreținere și reparare.

Clasificare alfanumerică: G49-Diverse;

Clasificare ICS: 01.040.91-Construcții și materiale de construcții (Vocabulare); 91.080.40-Structuri de beton.

Standardizarea privind măsurarea la distanță a puterii și energiei electrice

Florică Elena IONESCU, expert standardizare, Direcția Standardizare, ASRO

În acest moment, industria energetică trece prin schimbări fundamentale. O dată cu introducerea liberalizării pieței energiei electrice, societățile comerciale care se bucurau de monopol teritorial încep să dispară. Activitățile de producere, transmitere, distribuție și stocare a energiei electrice încep să se separe. Cele de măsurare și de management al datelor au început să devină independente.

În această idee, producerea, transmiterea, distribuția energiei electrice, datele referitoare la consum și plăți se separă, precum și dreptul de proprietate asupra sistemelor de transmisie și distribuție a energiei electrice, a echipamentului de măsurare și totalitatea datelor măsurate. Atât concurenții existenți, cât și cei nou apăruiți sunt în competiție pentru a-și extinde domeniul de activitate, din punct de vedere geografic și pentru a deveni furnizori de multiutilități nou apărute.

Importanța efectuării unor măsurători precise de putere și energie electrică a crescut foarte mult în ultimul timp. Caracteristicile principale ale echipamentului de măsurare sunt: exactitatea, capacitatea tarifării și fiabilitatea. În noul mediu de afaceri este foarte important ca echipamentul și sistemele de măsurare să poată facilita comercializarea energiei electrice fără disfuncționalități și să se permită furnizorilor de energie electrică să-și dezvolte oferta pentru clienții existenți, cât și pentru câștigarea de clienți noi. Prin urmare, capacitatea de comunicare a echipamentului de măsurare a caracteristicilor măsurate devine, de asemenea, o caracteristică principală.

Din punct de vedere al tehnologiei, concepțiile electromecanice tradiționale, utilizate încă destul de frecvent în aplicațiile simple, fac loc treptat concepțiilor electronice, permițând extinderea capacității de funcționare și comunicare.

Standardele din domeniul de activitate al Comitetului Tehnic TC 13 al Comisiei Electrotehnice Internaționale (CEI) sunt recunoscute în întregime de către Comitetul Tehnic TC 13 al Comitetului European de Standardizare pentru Electrotehnică (CENELEC).

În înțelegere cu CENELEC, aceste standarde au fost adoptate ca standarde europene (EN) și sunt folosite în numeroase țări. Prin intermediul experților prezenți în unele grupuri de lucru, se depun eforturi în direcția armonizării standardelor. În acest context, obiectivele Comitetului Tehnic TC 13 sunt de a elabora standarde care:

- să permită producerea de echipamente de măsurare care să suporte transportul energiei electrice în cadrul piețelor liberalizate;
- să permită producerea echipamentelor de măsurare adecvate pentru solicitările de mediu;
- să asigure un punct de plecare echitabil pentru un anumit tip de echipament, facilitând comerțul de echipamente de măsurat;
- să furnizeze o bază solidă pentru prelucrarea cererilor și așteptărilor clienților în ceea ce privește fiabilitatea;
- să prescrie un nivel ridicat de securitate pentru echipamentele de măsurat;
- să fie capabile să furnizeze beneficiarilor, date sigure și într-un număr suficient despre măsurări executate;

- să prevadă instrumente pentru coordonarea întregului sistem de echipamente de măsurare, în toate privințele, pe toată durata lor de viață.

Într-o lume ideală, schimburile comerciale sunt facilitate când atât cei care vând, cât și cei care cumpără, își execută produsele și serviciile pe baza standardelor. Legislația națională și activitatea de reglementare sunt simplificate și accelerate când se face referire la documentele agreate la nivel european sau mondial.

„Produsul energie electrică” trece pe piață ca marfă de la producător, la transportator și la distribuitor, până la consumator. Această marfă trebuie măsurată, atât din punct de vedere al calității cât și al cantității.

Calitatea energiei electrice poate fi apreciată în funcție de:

- nivelul abaterilor tensiunii față de tensiunea nominală;
- nivelul abaterilor frecvenței față de frecvența nominală;
- gradul de simetrie al sistemului trifazat de tensiuni și curenți;
- puritatea curbelor de tensiune și curent, dorite a fi de formă sinusoidală.

Cantitatea se poate determina prin sisteme care au următoarele funcții:

- măsurarea datelor analogice (tensiuni, curenți) și numerice (starea aparatului de comutație și protecție) pentru noduri ale sistemului electroenergetic în care se manifestă regimuri deformante;
- prelucrarea numerică a datelor și contorizarea în vederea determinării parametrilor energetici și a indicilor de performanță privind calitatea energiei electrice;
- stocarea, gestiunea și afișarea pe perioade a consumurilor și evenimentelor privind abaterile de la calitate ale energiei electrice utilizate;
- monitorizarea permanentă a parametrilor energetici;
- detecția și localizarea defectelor;
- înregistrarea evenimentelor electrice normale și de avarie, în vederea unor analize ulterioare care să conducă la măsuri de eficientizare calitativă și cantitativă a consumului energetic;
- avertizarea depășirii valorilor standardizate pentru indicii de calitate.

Prelucrarea numerică a datelor se face în baza unei strategii unitare privind:

- definirea puterilor active, reactive, deformante, atât în domeniul „timp”, cât și în domeniul „frecvență”;

- definirea indicilor de calitate a energiei electrice.

În acest scop, se elaborează programe software specializate.

În cadrul Asociației de Standardizare din România (ASRO) funcționează Comitetul tehnic CT 164, *Echipamente pentru măsurarea energiei electrice și controlul sarcinii*, care are același domeniu de activitate ca și cel al TC 13 al CEI și al TC 13 al CENELEC.

Domeniul de activitate:

Elaborează standarde pentru echipamente de măsurare a energiei electrice și de comandă a sarcinilor electrice (wattmetre, varmetre, indicatoare de putere maximă, telemăsurarea consumurilor și a sarcinilor, echipamente de citire la distanță a contoarelor, echipamente de comandă a sarcinilor și tarifelor, echipamente pentru gestionarea sarcinilor clienților), inclusiv variantele electronice ale acestor echipamente și accesoriile lor.

Standardelor române care au adoptat standarde europene

SR EN 62056-21:2003, *Echipamente de măsurare a energiei electrice. Schimb de date pentru citirea contoarelor, controlul tarifului și al sarcinii. Partea 21: Schimb direct de date locale*

Această parte a CEI 62056 descrie hardware-ul și protocolul schimbului local de date. În aceste sisteme, unitatea portabilă (UP) sau aparatul, care are aceleași funcții, este conectat la unul sau mai multe dispozitive de tarifare. Conectarea poate fi permanentă sau intermitentă printr-un cuplaj electric sau optic. Se recomandă de asemenea, un contact electric în cazul unei conectări permanente sau în cazul mai multor dispozitive de tarifare care trebuie să fie citite în același site. Se recomandă de asemenea, ca optocuplorul să fie ușor deconectabil, cu scopul de a permite colectarea datelor prin UP.

Programul permite citirea și programarea unui dispozitiv de tarifare. Acesta a fost proiectat pentru a fi în mod deosebit adecvat pentru măsurarea energiei electrice, pentru izolația electrică și pentru securitatea datelor. Deși programul este bine definit, aplicarea și folosirea lui sunt lăsate în seama utilizatorului.

Acest standard este bazat pe modelul de referință pentru comunicarea între sisteme deschise și conține elemente suplimentare, cum sunt: interfața optică, schimbarea vitezei de transmisie sub controlul protocolului și transmisia datelor fără confirmare de primire. Protocolul oferă mai multe moduri de implementare în dispozitivul de tarifare. Unitatea portabilă (UP) sau unitatea echivalentă

acționează ca un „master”, iar dispozitivul de tarifare ca un „slave” în modurile A până la D. În modul E, UP este client, iar dispozitivul de tarifare este „server”. Având în vedere că sunt folosite mai multe sisteme, trebuie să se mențină compatibilitatea între ele și/sau între componentele și protocoalele corespunzătoare acestora.

SR EN 62056-31:2003, *Echipamente de măsurare a energiei electrice. Schimb de date pentru citirea contoarelor, controlul tarifului și al sarcinii. Partea 31: Utilizarea rețelelor locale pe fire torsadate cu semnal de purtătoare*

Această secțiune a CEI 62056 descrie două noi arhitecturi pentru schimbul de date pe magistrala locală, cu stații alimentate sau nu cu energie. Pentru stațiile tealimentate, magistrala însăși furnizează energia necesară schimbului de date. Prima arhitectură completează protocolul de bază (CEI 61142) cu serviciile de transfer la distanță, în timp ce cea de-a doua permite operarea serviciilor DLMS, folosind același mediu Physical și același strat Physical. Această compatibilitate totală garantează posibilitatea folosirii echipamentelor de tip CEI 61142 și de tip CEI 62056-31 pe aceeași magistrală.

SR EN 62056-42:2004, *Echipamente de măsurare a energiei electrice. Schimb de date pentru citirea contoarelor, controlul tarifului și al sarcinii. Partea 42: Servicii și proceduri ale stratului fizic pentru schimbul de date cu ajutorul conexiunilor asincrone*

Acest standard specifică serviciile și protocoalele stratului fizic din interiorul (COSEM), un profil cu trei straturi, orientat spre conexiune, pentru comunicații asincrone de date.

SR EN 62056-46:2004, *Echipamente de măsurare a energiei electrice. Schimb de date pentru citirea contoarelor, controlul tarifului și al sarcinii. Partea 46: Stratul Data Link care utilizează protocolul HDLC*

Acest standard specifică stratul Data Link pentru conexiune-orientată, bazat pe HDLC, profil de comunicații asincrone.

SR EN 62056-53:2004, *Echipamente de măsurare a energiei electrice. Schimb de date pentru citirea contoarelor, controlul tarifului și al sarcinii. Partea 53: Stratul aplicație COSEM*

Acest standard specifică termenii care se referă la structură, servicii și protocoale, ai stratului aplicație COSEM, pentru clienții COSEM.

SR EN 62056-61:2004, *Echipamente de măsurare a energiei electrice. Schimb de date pentru citirea contoarelor, controlul tarifului și al sarcinii. Partea 61: Sisteme de Identificare Obiect (OBIS)*

Sistemul de Identificare Obiect (OBIS) definește codurile de identificare (coduri ID) pentru obiectele utilizate în mod obișnuit în echipamentele de măsurare a electricității. Această parte a CEI 62056 specifică structura generală a sistemului de identificare și a corespondenței dintre toate datele și codurile lor de identificare.

SR EN 62056-62:2004, *Echipamente de măsurare a energiei electrice. Schimb de date pentru citirea contoarelor, controlul tarifului și al sarcinii. Partea 62: Clase de interfață*

Acest standard specifică un model de contor, așa cum este el văzut prin intermediul interfeței sale de comunicare. Blocurile constructive generice sunt definite utilizând metode orientative pe obiect, sub forma claselor de interfață, până la modelul contoarelor cu funcționalitate simplă până la foarte complexă.

Aceste standarde intră sub incidența Directivei Europene 89/396/EEC (Compatibilitate Electromagnetică).

Participarea la activitatea de standardizare națională, europeană/internațională se desfășoară numai în cadrul comitetelor tehnice și are un rol important în creșterea competitivității factorilor interesați.

Astfel accesul la informații încă din fazele de elaborare a standardelor necesare activităților de acreditare, evaluare, certificare, încercare și inspecție din cadrul infrastructurii românești a calității, precum și cele referitoare la sisteme de management al calității permite factorilor interesați să-și adapteze activitatea într-o fază incipientă. Firmele românești pot genera schimbările necesare atât din punct de vedere tehnologic, cât și din punct de vedere organizatoric, pot prevedea costurile corespunzătoare și, prin urmare, încă din momentul în care standardul este aprobat, pot deveni competitive.

Prin informarea corectă, permanentă și la timp, operatorii economici își consolidează poziția pe piață, dobândesc o reală exclusivitate pe piață a produselor lor, își măresc puterea de negociere și sporesc rata de rentabilitate a investițiilor, având posibilitatea valorificării rezultatelor.

Devenind membrii ai comitetului tehnic CT 164 al ASRO factorii interesați se pot implica în activitatea de standardizare a TC 13 al CEI și CENELEC.

Programul de lucru al TC13 al CEI:

IEC 62056-46am.1 Ed. 1.0, *Amendment 1 to IEC 62056-46 Ed.1: Electricity metering - Data exchange*

for meter reading, tariff and load control - Part 46: Data link layer using HDLC protocol

IEC 62056-47 Ed. 1.0, *Electricity metering - Data exchange for meter reading, tariff and load control - Part 47: COSEM transport layers for IPv4 networks*

IEC 62056-53 Ed. 2.0, *Electricity metering - Data exchange for meter reading, tariff and load control - Part 53: COSEM Application layer*

IEC 62056-61 Ed. 2.0, *Electricity metering - Data exchange for meter reading, tariff and load control - Part 61: Object identification system (OBIS)*

IEC 62056-62 Ed. 2.0, *Electricity metering - Data exchange for meter reading, tariff and load control - Part 62: Interface classes*

Programul de lucru al TC 13 al CENELEC:

prEN 62056-61:200X, *Electricity metering - Data exchange for meter reading, tariff and load control - Part 61: Object identification system (OBIS)*

prEN 62056-62:200X, *Electricity metering - Data exchange for meter reading, tariff and load control - Part 62: Interface classes*

EN 62056-46:2002/prA1:200X, *Electricity metering - Data exchange for meter reading, tariff and load control - Part 46: Data link layer using HDLC protocol*

prEN 62056-47:200X, *Electricity metering - Data exchange for meter reading, tariff and load control - Part 47: COSEM transport layers for IPv4 networks*

prEN 62056-53:200X, *Electricity metering - Data exchange for meter reading, tariff and load control - Part 53: COSEM application layer*

Circulația pe calea ferată în Europa devine ultraperformantă

La ora actuală, se construiește în Europa un sistem ultraperformant de deplasare pe calea ferată. Acest articol prezintă cele două noi sisteme ale viitorului ansamblu Galileo. Este vorba de ERTMS – European Rail Traffic Management System și de ETCS – European Train Control System, menite a armoniza semnalizarea și circulația trenurilor în Europa. Articolul prezintă funcționarea acestor sisteme, menționează provocările de ordin financiar, avantajele călătorilor din punct de vedere al calității serviciilor oferite, precum și rolul jucat de Agenția Feroviară Europeană în acest demers.

Proiectul de sistem ERTMS include două componente de bază:

GSM-R, bazat pe standardul GSM, care utilizează însă frecvențe diferite, specifice căilor ferate, precum și unele funcții avansate. Este vorba de un sistem radio, utilizat pentru schimbul de informații, de voce și de date între sol și bord;

ETCS – sistem european de control al trenurilor. Un calculator, aflat la bordul trenului, denumit Eurocab, compară viteza trenului cu viteza maximă permisă, transmisă de la sol și frânează automat trenul în cazul depășirii acesteia.

Într-o anumită măsură, ETCS este inclus în ERTMS. La acestea se mai adaugă un al treilea element referitor la managementul traficului propriu-zis, aflat în fază de testare pe coridorul Nord-Sud al rețelei transeuropene (Rotterdam-Milano), în cadrul unui proiect-pilot denumit Europtirail.

Funcționarea ETCS

Grație acestui sistem, se transmit de la sol informații care permit trenului calcularea permanentă a vitezei maxime permise. Pe liniile unde există o

semnalizare laterală (lumini și panouri care permit conducătorului să cunoască viteza permisă), aceste informații pot fi transmise prin balize-standard (eurobalize) poziționate de-a lungul căii ferate. În acest caz se poate vorbi de ETCS de nivelul 1. De asemenea, informațiile pot fi transmise prin radio (GSM-R), situație în care avem de-a face cu ETCS de nivelul 2, în care nu mai este necesară menținerea semnalelor laterale, investițiile și cheltuielile de întreținere fiind mai mici. Detectarea poziției trenurilor continuă să se efectueze de la sol. La nivelul 3, trenurile sunt cele care transmit la sol poziția lor, fapt care oferă posibilitatea să se optimizeze capacitatea liniilor și să se reducă și mai mult echipamentele de la sol. Pentru toate nivelurile, un calculator, plasat la bordul trenului, denumit Eurocab, compară viteza trenului cu viteza maximă permisă și frânează automat toate vagoanele în cazul depășirii acesteia.

Sistemul este alcătuit, deci, din două module: unul se află la sol, iar celălalt la bord. Modulul de la sol transmite informații care permit calculatorului de la bordul trenului să calculeze în fiecare clipă viteza maximă permisă. Jacques Barrot, comisarul european din domeniul transporturilor, declară: „Costul modulului de la bord depinde de tipul locomotivelor sau al garniturilor pentru vagoane. Pentru echipamentele noi, prețul este, în medie, de

100 000 de euro. El se va situa însă între 200 000 și 300 000 de euro, dacă se pune problema adaptării modulului de bord la echipamentele existente. Principala problemă, în cazul acestora din urmă, constă în existența unui spațiu suficient pentru montarea noilor antene pe trenuri sau a unui ecran nou în cabina conducătorului. Studiile de compatibilitate cu sistemele existente, pentru a evita ca un sistem să-l perturbeze pe altul (compatibilitatea electromagnetică – CEM) sunt, de asemenea, complexe. La sol totul depinde de intensitatea traficului și de sumele afectate. Instalarea ETCS înseamnă adesea renovarea completă a liniei. Din acest motiv, estimările variază între 30 000 și 300 000 de euro pe kilometru. Este necesară o analiză concretă a fiecărei linii, pentru estimări precise”.

Observând cererile de ofertă în intervalul: sfârșitul lui 2004-septembrie 2005, constatăm reducerea puternică a costurilor. ETCS ar trebui să permită managerilor de infrastructuri ale țărilor membre dezvoltate, când vor exista suficiente trenuri echipate, ca vechile trenuri, foarte costisitoare din punct de vedere al întreținerii, să fie retrase.

Pe trenul Thalys, de mare viteză, care face legătura între Paris și Bruxelles, au fost instalate șapte sisteme de semnalizare, ceea ce înseamnă că s-au cheltuit sume foarte mari în acest scop, dar că pot apărea și unele riscuri.

Înmulțirea sistemelor înseamnă superpoziționarea ecranelor în cabine. De asemenea, pe trenuri trebuie montate antene de tipuri diferite, în funcție de sistem. Rapid apar însă și alte probleme: de ergonomie, conducere a trenurilor, compatibilitate electromagnetică și de spațiu. Trecerea de la un sistem la altul generează costuri mari pentru fiecare combinație de sisteme și pentru fiecare tip de tren sau garnitură pentru vagoane. „Situția actuală nu este compatibilă cu avântul traficului de mărfuri și călători. Dezvoltarea acestor sisteme se înscrie înainte de toate într-o strategie de dezvoltare a traficului feroviar internațional”, afirmă Jacques Barrot. Facilitând comunicațiile în domeniul feroviar, GSM-R poate fi utilizat în mod paralel în numeroase aplicații de interes pentru călători, mai ales în domeniul informației.

Provocări în domeniul securității

În ceea ce privește securitatea, accidente în care este implicată semnalizarea apar încă în Europa, la ora actuală. Acestea nu se produc din cauza celor peste 20 de sisteme naționale de control al vitezei care există, ci pe liniile care nu sunt echipate cu asemenea sisteme. Problema constă în faptul că aceste sisteme, utilizate la scară națională, produse de un singur fabricant, sunt scumpe mai ales din punct de vedere al întreținerii. Întrucât ETCS este un

sistem standardizat, ale cărui componente sunt produse pe scară largă, costurile sale scad rapid. Aceste costuri vor scădea suficient ca numeroase linii, fie ele și secundare, să poată fi echipate treptat cu acest sistem.

Agencia Feroviară Europeană

Agencia Feroviară Europeană are misiunea de a revizui specificațiile tehnice de interoperabilitate (STI) care indică formatul precis al mesajelor schimbate între bord și sol. De asemenea, Comisia Europeană îi poate cere Agenției să o ajute la evaluarea, din punct de vedere al interoperabilității, a proiectelor care beneficiază de sprijin financiar comunitar. Agenția Feroviară Europeană trebuie să redacteze la fiecare două luni un raport cu privire la progresele realizate în domeniul interoperabilității. Acesta poate servi ca bază pentru adoptarea inițiativelor corespunzătoare, mai ales, dacă este cazul, revizuirea planurilor de desfășurare și a modalităților de finanțare. În ceea ce privește securitatea, una din sarcinile Agenției este să culeagă rapoartele de anchetă, în urma accidentelor produse, să stimuleze schimbul de experiență și să redacteze un raport cu privire la nivelul de securitate a rețelelor, cuprinzând propuneri de măsuri.

Galileo: Navigația prin satelit este menită a revoluționa domeniul feroviar, care are necesitatea „structurală” de a cunoaște poziția fiecărui tren, a fiecărui vagon. Contribuțiile ERTMS la stratul de gestiune sunt fundamentale. Din punct de vedere al semnalizării, ETCS trebuie să permită cunoașterea sigură și în timp real a poziției fiecărui tren și prin alte mijloace decât echipamentele actuale aflate la sol. În cadrul nivelului 3 al ETCS, care este cel mai promițător din punct de vedere al capacității (reducerea la minimum a distanței dintre trenuri, în condiții de securitate maximă) și al economiilor de instalații de la sol (precum circuitele de cale), trebuie ca operatorii de la sol să cunoască cât mai exact posibil poziția ultimelor vagoane ale trenului. Acest lucru este complicat și tehnicile-satelit pot contribui la rezolvarea acestei probleme. Întreprinderea comună Galileo conduce mai multe proiecte în acest domeniu.

GSM-R se dezvoltă foarte rapid la ora actuală și peste 100 000 de km de linii sunt deja echipate cu acest sistem.

Din punct de vedere al componentei de control al vitezei, evoluția ETCS este mai lentă. Echipamentele de semnalizare existente au o durată de viață de peste 20 de ani, fapt care nu favorizează strategia de înnoire pe cale firească a echipamentelor.

Totuși, peste 6 000 km au fost deja echipați. În aproape toate statele europene, proiectele s-au încheiat sau sunt în curs de amenajare. Pe noile linii Madrid-Lerida și Roma-Napoli, circulația se desfășoară cu mare viteză. Începând din 2005, linii ERTMS au fost deschise și în Germania și Olanda. În 2007 și în 2008, alte proiecte, mai ales în Franța, Marea Britanie și Grecia vor deveni operaționale. Acestea nu alcătuiesc, totuși, o rețea. Potrivit Comisiei, „trebuie realizat un adevărat plan european de desfășurare, coordonat”.

S-a stabilit ca acest obiectiv să se atingă rapid, în termen de 10 ani, începând din 2007. Vor fi necesari, anual, 500 de milioane de euro pentru echiparea a 20 000 de km de linie de cale ferată. Dacă operațiunea se va desfășura cu succes în spațiul Uniunii Europene, potrivit estimărilor, producătorii europeni vor implementa sistemul ERTMS în Coreea de Sud și în Taiwan. Jacques Barrot afirmă: „China, India și Japonia și-au manifestat și ele interesul pentru acest sistem”.

Securitate sporită pentru conducătorii trenurilor

Implementarea ERTMS oferă în primul rând o securitatea mai mare conducătorilor trenurilor întrucât asigură un control permanent al deplasării lanțului de vagoane. În ceea ce privește controlul vitezei, semnalizarea se efectuează în interiorul cabinei, fapt care prezintă mai mult confort și o siguranță sporită comparativ cu sistemele actuale, care se bazează numai pe semnalizarea laterală. Grație ETCS, conducătorul cunoaște permanent și precis distanța pe care o va parcurge. Pe de altă parte, ergonomia ecranului a fost realizată de un grup de lucru care a fost alcătuit și din conducători de trenuri; au fost elaborate, de asemenea, reguli de armonizare a operațiilor. Aceste reguli au fost consultate îndelung de partenerii sociali și apoi au fost validate de către conducătorii trenurilor cu ajutorul unor simulatoare de conducere a trenurilor.

Traducere: Maria **Bratu**, din: *Enjeux*, nr. 263, aprilie 2006

Agențiile comunitare

Marie-Claire BARTHET

Agențiile comunitare intervin din ce în ce mai mult în activitatea de zi cu zi și în strategiile factorilor economici. Agențiile Uniunii Europene constituie un grup eterogen care are caracteristici organizaționale comune. Ele își propun să descentralizeze și să confere o transparență sporită unor sarcini. Articolul de față prezintă aceste organisme puțin cunoscute publicului.

O agenție comunitară este un organism de drept public european, distinct de instituțiile comunitare (Consiliul, Parlamentul, Comisia), care posedă o personalitate juridică proprie și are scopul de a îndeplini o sarcină cu caracter tehnic sau de management specific. „Agențiile sunt independente din punct de vedere statutar, organizațional și politic”, subliniază Laurence de Richemont, șef adjunct al reprezentanței Comisiei Europene în Franța. „Ele corespund unei necesități de externalizare în fața înmulțirii sarcinilor Comisiei și de descentralizare geografică”.

La ora actuală, 20 de organizații răspund definiției date unei agenții comunitare, în cadrul primului „pilon” al Uniunii Europene, chiar dacă unele dintre ele poartă altă denumire: centru, fundație, oficiu, observator. Primele agenții (Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale, Fundația pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă) au apărut în anii '90, o dată cu înmulțirea agențiilor din „cea de-a doua generație”, legată de intensificarea pieței interne. Ele vizează facilitarea funcționării acestora, pe baza directivelor și a standardelor elaborate în acest scop.

Dezvoltarea expertizei

Motivul existenței agențiilor sunt multiple. Fiecare dintre ele îndeplinește o funcție specifică, stabilită la crearea sa și, eventual, modificată de-a lungul timpului. În ansamblu, agențiile constituie un răspuns la niște preocupări de ordin general, și anume: descentralizarea activităților comunitare și sporirea transparenței sarcinilor care le sunt

încredințate. Unele răspund necesității de a dezvolta expertiza în domenii științifice sau tehnice diferite. Altele au sarcina integrării unor interese multiple, facilitând astfel dialogul la nivel european (de exemplu, între partenerii sociali) sau instituționali. „Ele se caracterizează printr-un înalt nivel de transparență, flexibilitate și neutralitate”, adaugă Laurence de Richemont.

Agențiile pot fi diferite din punct de vedere al dimensiunii sau al domeniului de activitate; în general, structura lor de bază și modurile de funcționare sunt similare. Fiecare agenție își desfășoară activitatea sub autoritatea unui Consiliu de Administrație, care definește orientările generale și stabilește programele de lucru, în funcție de sarcina de bază a agenției, de resursele de care dispune și de prioritățile politice. El reunește reprezentanți ai administrațiilor statelor membre și ai Comisiei, și, eventual, reprezentanți desemnați de Parlamentul Europei sau de partenerii sociali. Consiliul de Administrație este alcătuit din 16-18 membri. Directorul executiv, desemnat de Consiliul de Administrație sau de Consiliul de Miniștri, răspunde de toate activitățile agenției și de îndeplinirea programelor de lucru. Unul sau mai multe comitete tehnice sau științifice, alcătuite din experți, sprijină Consiliul de Administrație și pe directorul executiv, consiliindu-i din punct de vedere tehnic sau furnizându-le informații; de exemplu, Comitetul Farmaceutic de Specialitate, administrat de Agenția Europeană pentru Evaluarea Medicamentelor sau Colegiul Consultativ al Agenției pentru Formare. Agenția funcționează pe baza unei rețele de parteneri, aflată pe întregul teritoriu al

Uniunii Europene. Majoritatea agențiilor depind de o subvenție comunitară. Patru dintre ele dispun parțial sau în întregime de autofinanțare: Agenția Europeană pentru Evaluarea Medicamentelor, Oficiul de Armonizare a Pieței Interne și Oficiul Comunitar al Varietăților de Vegetale, care beneficiază de redevențe în schimbul serviciilor lor, sau Centrul de Traduceri pentru Organele Uniunii.

Patru subgrupe

În funcție de mandatul, partenerii sau clienții lor, agențiile pot fi împărțite în patru subgrupe, determinate de activitățile pe care le desfășoară.

Prima subgrupă reunește agențiile europene care facilitează funcționarea Pieței Interne.

Ele exercită funcții de reglementare și oferă servicii sectoarelor industriale, în schimbul unor redevențe. Este vorba de Oficiul pentru Armonizarea Pieței Interne (o singură cerere, un singur centru administrativ, un singur dosar pentru înregistrarea mărcilor, desenelor sau modelelor comunitare), de Oficiul Comunitar al Varietăților de Vegetale, de Agenția Europeană pentru Evaluarea Medicamentelor sau de Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor. „Responsabilitatea principală a acesteia din urmă constă în a acorda consultanță științifică cu caracter independent cu privire la toate subiectele care au consecințe indirecte asupra siguranței alimentelor”, declară Laurence de Richemont. „Mandatul său se referă la toate etapele de producție și aprovizionare cu alimente. Prin intermediul rețelei sale, ea schimbă informații cu specialiștii și cu factorii de decizie de la diferite niveluri și le transmite direct publicului”. Un alt exemplu îl constituie Agenția Federală Europeană, apărută relativ recent, și care are sarcina de a consolida securitatea și interoperabilitatea căilor ferate din întreaga Europă. Legislația comunitară prevede crearea treptată a unui spațiu feroviar european integrat din punct de vedere juridic și tehnic. Aceasta necesită definirea și aplicarea unor specificații tehnice de interoperabilitate și a unui mod de abordare a problemelor referitoare la securitatea feroviară. Agenția supraveghează pregătirea tuturor acestor măsuri.

Cea de-a doua subgrupă: observatorii

Principala lor sarcină constă în a reuni și a difuza informații grație unei rețele de parteneri. Dintre aceste agenții menționăm: Agenția Europeană pentru Mediu și Observatorul European pentru Combaterea Consumului de Droguri și a Toxicomaniei.

Cea de-a treia subgrupă: agențiile care vizează promovarea dialogului social la nivel european

Acestea dispun de un Consiliu de Administrație cvdripartit: organizații patronale și sindicate, reprezentarea statelor membre și a Comisiei. Din această categorie fac parte: Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale și Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și Muncă. „Ea a ghidat întreaga evoluție a legislației europene începând din 1975 și a fost instituită pentru a furniza consultanță responsabililor din domeniul politicii sociale, a evalua condițiile de muncă și a contribui la îmbunătățirea calității vieții”, subliniază Laurence de Richemont.

Cea de-a patra subgrupă: agențiile care realizează sarcini și programe pentru Uniunea Europeană în domeniile lor de expertiză

Dintre acestea, menționăm: Comitetul de Traduceri pentru Organele Uniunii Europene și Agenția Europeană de Reconstrucție.

Agențiile comunitare (primul „pilon” al Uniunii Europene)

Denumirea agenției	Sediul	Site-ul Internet
CEDEFOP (Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale)	Thessalonica (Grecia)	http://www.cedefop.eu.int
EUROFOUND (Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și Muncă)	Dublin (Irlanda)	http://www.fr.eurofound.eu.int
AEE (Agenția Europeană pentru Mediu)	Copenhaga (Danemarca)	http://www.eea.eu.int
ETF (Fundația Europeană pentru Formare)	Torino (Italia)	http://www.etf.eu.int
OEDT (Observatorul European pentru Combaterea Consumului de Droguri și a Toxicomaniei)	Lisabona (Portugalia)	http://www.emc-dda.eu.int/mpl/ms_fr-index.html
EMA (Agenția Europeană pentru Medicamente)	Londra (Marea Britanie)	http://www.ema.eu.int
OHMI (Oficiul pentru Armonizarea Pieței Interne) (mărci, desene și modele)	Alicante (Spania)	http://oami.eu.int/fr/default.htm
OSHA (Agenția Europeană pentru Securitatea și Sănătatea la Locul de Muncă)	Bilbao (Spania)	http://osha.eu.int/osha
OCV (Oficiul Comunitar pentru Varietățile de Vegetale)	Angers (Franța)	http://www.cpvo.eu.int
CDT (Centrul pentru Traduceri Destinate Organelor Uniunii Europene)	Luxemburg (Luxemburg)	http://cdt.eu.int

EAR (Agenția Europeană pentru Reconstrucție)	Thessalonica (Grecia)	http://ear.eu.int
EFSA (Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor)	Parma (Italia)	http://efsa.eu.int
AEMS (Agenția Europeană pentru Securitatea Maritimă)	Lisabona (Portugalia)	http://www.emsa.eu.int
AESA (Agenția Europeană pentru Securitate Aeriană)	Koln (Germania)	http://www.easa.eu.int
ENISA (Agenția Europeană pentru Securitatea Rețelelor și a Informației)	Heraclion (Grecia)	http://www.enisa.eu.int
ECDC (Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor)	Stockholm (Suedia)	http://www.ecdc.eu.int
ERA (Agenția Europeană Feroviară)	Lille-Valenciennes (Franța)	http://www.era.eu.int
EUMC (Observatorul European pentru Fenomene Rasiste și Xenofobe)	Viena (Austria)	http://www.eumc.eu.int
GALILEO	Toulouse (Franța)	
FRONTEX (Frontiere Externe)	Varșovia (Polonia)	
CFCA (Agenția de Control al Pescărilor Comunitare)	Vigo (Spania)	

Agențiile pentru politica externă și securitatea comună a UE (al doilea „pilon”), justiție și afaceri interne (al treilea „pilon”)

Denumirea agenției	Sediul	Site-ul Internet
EUROPOL (Oficiul European de Poliție)	La Haye (Olanda)	http://www.europol.eu.int
CEPOL (Colegiul European de Poliție)	Bramshill (Marea Britanie)	http://www.cepol.net
ISS (Institutul de Studii de Securitate al UE)	Paris (Franța)	http://www.iss-eu.org
EUSC (Centrul-Satelit al UE)	Torrejon de Ardoz (Spania)	http://www.eusc.org
EUROJUST (Unitatea Europeană de Consolidare a Cooperării Judiciare)	La Haye (Olanda)	http://www.eurojust.eu.int
EDA (Agenția Europeană pentru Apărare)	Bruxelles (Belgia)	http://www.eda.eu.int

Traducere: Maria **Bratu**, din: *Enjeux*, nr. 263, aprilie 2006

Strategia AFNOR în domeniul standardizării în perioada 2006-2010. Importanța standardizării

Marie-Claire BARTHET

Reuniuni, seminarii, precum și o vastă anchetă desfășurată în rândul întreprinderilor, au permis trasarea strategiei franceze în domeniul standardizării în intervalul 2006-2010, din care se degajă patru orientări.

Noua strategie a fost elaborată pe „teren”, prin colaborarea cu factorii interesați. „Activitatea efectuată de-a lungul mai multor luni ne-a permis stabilirea obiectivelor de atins până în 2010”, afirmă Marc Lacroix, director strategic la ARCELOR și președinte al Comitetului de Orientare și Perspectivă (COP). Cum vor arăta peisajul francez și cel european în 2010? Cum trebuie ajutată Franța să fie eficientă până în 2010? Problema standardizării trebuie să se pună din acest punct de vedere pe termen mediu”.

Un studiu recent realizat de Institutul Britanic de Standardizare (BSI) cifrează la 3,6 miliarde de euro contribuția anuală a standardelor la economia Marii Britanii. Treisprezece procente din dezvoltarea productivității muncii se datorează utilizării standardelor. Aceasta înseamnă că standardizarea

reprezintă o provocare economică considerabilă. Ea capătă importanță maximă la nivel internațional, deși are în primul rând un caracter național. Există o strategie americană, una germană, alta japoneză sau chineză. La ora actuală, Franța este preocupată de strategia sa pentru perioada 2006-2010. Ea se înscrie într-un demers de continuitate. Unele acțiuni necesită timp pentru a deveni eficiente. De aceea, termenul său limită este 2010”, precizează Gérard Mantel, director al Serviciului Standardizare al AFNOR.

Contextul activităților desfășurate

Lărgirea Uniunii Europene, ponderea tot mai mare a Chinei în schimburile mondiale, creșterea rolului organizațiilor neguvernamentale (ONG-uri) determină evoluția echilibrului economic mondial. Capacitatea de externalizare a serviciilor în statele cu „venituri mici” sau deschiderea acestor servicii concurenței internaționale demonstrează importanța tot mai mare a activităților de mondializare a schimburilor. Necesitatea colaborării, a convergenței domeniilor de activitate, oportunitatea realizării de economii la scară mare favorizează apariția marilor grupuri internaționale, dezvoltarea fuziunilor transnaționale între întreprinderi, apariția a noi forme organizaționale (societatea virtuală, rețelele). Noile provocări economice necesită noi pârgurii de

competitivitate. De aceea, economiile occidentale implementează sisteme care promovează inovația („poli de competitivitate”, strategia proprietății intelectuale). Întreprinderile franceze consacră 6% din cifra lor de afaceri inovației, iar 10% din aceasta este obținută grație produselor cu caracter inovator. Eficiența constituie o prioritate în Franța. Legea finanțelor (LOLF) are scopul de a orienta managementul public spre o cultură a responsabilității și a performanței, nu a conformității.

Controlul riscurilor este la ordinea zilei, fie că este vorba despre securitatea cetățeanului, a întreprinderilor, sau de generalizarea principiului de vigilență. Evoluția demografică și necesitatea protecției mediului fac și ele parte din context. Îmbătrânirea populației are consecințe asupra capacităților de producție, dar și asupra produselor și serviciilor. Conștientizarea modificării climei conduce la așteptări și comportamente mai responsabile în domeniul impacturilor de mediu.

O legitimitate puternică

Purtătoare a unor valori autentice, cunoscute și recunoscute (deschidere pentru toți factorii, consens, transparență a etapelor procesului, dimensiune europeană și internațională, realizarea unei coerențe intersectoriale), standardizarea furnizează factorilor socio-economici documente de referință care stimulează dialogul, progresul și aplicarea voluntară. Consultarea a demonstrat puternica legitimitate a standardizării cu privire la provocările cele mai importante pentru viitorul întreprinderilor pe termen mediu: cerințele sporite ale clienților, îmbunătățirea imaginii întreprinderii, fiabilitatea relației client-furnizor și controlul riscurilor”, afirmă Jean Hyenne, director adjunct în domeniul standardizării, la AFNOR. Astfel, 91% din întreprinderile chestionate consideră că standardizarea trebuie să joace un rol important în legătură cu creșterea cerințelor clienților față de produse și servicii; trei pătrimi din aceste întreprinderi estimează că ea contribuie la o percepție mai bună a întreprinderii de către părțile interesate; în sfârșit, 90% dintre ele cred că această activitate este importantă pentru creșterea încrederii între clienți și furnizori, precum și pentru controlul riscurilor și securitate. Dacă aproape toate organizațiile consideră că standardizarea joacă un rol foarte important în domeniul calității, al protecției mediului și securității la locul de muncă, așteptările se diversifică în funcție de domeniul de activitate, de dimensiunea întreprinderii și de implicarea sa la nivel internațional. Întreprinderile furnizoare de servicii și cele medii așteaptă de la standardizare răspunsuri cu privire la practicile din domeniul resurselor umane (capitalizarea cunoștințelor, managementul competențelor), orientarea către client și inovație. Întreprinderile mari, care își desfășoară activitatea la

nivel internațional, se așteaptă ca standardizarea să le faciliteze schimburile și să le confere mai multă interoperabilitate, concept care desemnează compatibilitatea produselor și sistemelor și facilitarea relațiilor cu furnizorii.

„Întreprinderile care participă la lucrările AFNOR sunt preocupate să obțină beneficii, protejându-și drepturile și utilizând inteligența economică (capitalizarea cunoștințelor și identificarea de noi teme)”, declară Laurent Pomeau, responsabil al Serviciului Marketing. Pentru a valida, realiza și aprofunda aceste constatări, ancheta desfășurată în rândul întreprinderilor a fost completată de seminarii și de consultări cu colectivitățile locale, autoritățile statului și întreprinderile.

Direcțiile care vor fi urmărite

„Strategia franceză în domeniul standardizării are la bază patru orientări”, declară Marc Lacroix: contribuția la controlul mondializării, stimularea implementării dezvoltării durabile, valorificarea standardelor în raport cu alte documente de referință și vizibilitate sporită a sistemului de standardizare și transparență a standardelor”. Ea este perfect coerentă cu strategia pe care și-a propus-o și a implementat-o Organizația Internațională de Standardizare.

Colecția de standarde franceze este alcătuită din documente care preiau standardele europene, la rândul lor bazate pe standarde internaționale. „Se adoptă standarde europene sau internaționale sau standarde internaționale preluate de cele europene, aceasta ține de domeniu și de caz; în orice caz, intenția este accederea mai competitivă la dimensiunea internațională”, afirmă Olivier Peyrat, director general al AFNOR. Aceasta nu exclude însă elaborarea de standarde pur franceze. „Standardele care sunt utilizate pe piață trebuie să ofere avantaje factorilor socio-economici francezi. Politica franceză de standardizare se înscrie într-o viziune europeană și mondială”, subliniază Marc Lacroix.

Standardizarea stimulează implementarea dezvoltării durabile și permite unei întreprinderi să-și atingă obiectivele din punct de vedere al performanței economice, sociale și de mediu. Ea contribuie la dezvoltarea economică locală și la performanța organizațiilor, precum și la o mai bună caracterizare a impacturilor de mediu ale produselor și serviciilor; standardizarea constituie baza pe care se dezvoltă relații reciproce avantajoase între părțile interesate. În plus, ea stimulează evoluția modelelor de producție și consum, lărgind viziunea de management, oferind un răspuns pozitiv la principiul de vigilență. „O exagerare a acestuia ar putea împiedica inițiativa și inovația. Standardizarea permite „temperarea” elementelor corecte ale

principiului vigilenței, ținând seama de regulile ingineresti”, declară Olivier Peyrat. „Standardul este un instrument de dezvoltare durabilă în măsura în care permite împărtășirea celor mai bune practici statelor în curs de dezvoltare. Noțiunea de îngemănare (twinning) trebuie permanent avută în vedere”.

Seturi de documente

Întreprinderile utilizează în activitatea lor de zi cu zi un set de documente, printre care standardele ocupă un loc specific între reglementările voluntare sau obligatorii și standardele elaborate de întreprinderile comerciale. Noua Abordare, care impune prin reglementări cerințele esențiale, și cere standardizării să elaboreze soluțiile tehnice, a făcut dovada eficacității sale la nivelul Uniunii Europene. „Îmbinarea standardizării cu reglementarea este necesară și suntem cu toții de acord că nu se creează o redundanță. Poate este loc pentru o nouă abordare în manieră franceză. Standardizarea trebuie să se realizeze prin colaborarea organizațiilor care elaborează standarde cu consorțiile”, declară Olivier Peyrat. În unele domenii, ea poate constitui o cale eficace de autoreglementare. „Standardizarea va fi considerată un instrument eficace dacă mobilizează competențele la modul optim. Ea nu trebuie să constituie doar preocuparea responsabilului cu standardizarea, ci a tuturor angajaților”.

În sfârșit, „standardele nu își îndeplinesc scopul decât dacă sunt cunoscute, înțelese și utilizate”, sintetizează Marc Lacroix. Îmbunătățirea transparenței și accesibilitatea la procesul de standardizare sunt esențiale pentru sporirea încrederii. Căile necesare a fi utilizate sunt: aplicarea standardelor, identificarea lor, încurajarea feedback-ului, creșterea transparenței ciclului de viață al documentelor și organizarea de cursuri în domeniul standardizării.

După ce a fost aprobată de Consiliul de Administrație, versiunea definitivă a strategiei franceze în domeniul standardizării a fost publicată în cursul primului trimestru al lui 2006.

Părerea factorilor interesați

Producătorii, colectivitățile locale și autoritățile statului au fost consultate la elaborarea strategiei franceze în domeniul standardizării în intervalul 2006-2010. Ei s-au referit la probleme de maximă importanță, precum: mondializarea, standardele, dezvoltarea durabilă, reglementarea etc.

Philippe Contet*

„Cum contribuie standardizarea la dezvoltarea inovației?”

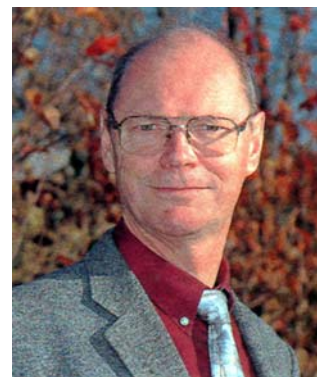

Analizând mondializarea, observăm faptul că o concurență sporită la nivel planetar crește cerința competitivității, iar menținerea unei industrii puternice în Franța constituie o necesitate. În statele occidentale, concurența se bazează în principal pe inovație, adică pe capacitatea de a crea noi produse și servicii. Grație inovației, o întreprindere atinge și își menține o poziție competitivă. Inovația se manifestă în mai multe domenii: tehnologie, organizarea întreprinderii și marketing. Ea se bazează pe competențe noi, pe informare și pe acțiuni de cercetare și dezvoltare, care pot fi desfășurate, de altfel, și în afara întreprinderii. Cum permite standardizarea diseminarea inovației? Prin integrarea în standarde a unor concepte noi, orientându-se spre o standardizare a rezultatelor, nu a mijloacelor. Standardizarea, considerată un instrument de dialog, poate disemina rezultatele cercetării și dezvoltării. Ea se poate afla și la originea acțiunilor de cercetare și dezvoltare (punerea la punct a metodelor de încercare). Standardele pot facilita comercializarea produselor inovatoare.

Este utilă implicarea în lucrările de standardizare a învățământului și cercetării. Numărul de cercetători care lucrează în domeniul sistemului normativ francez nu este suficient. Ar fi interesant să găsim soluții care să îi motiveze. Consider că este important să îmbunătățim cunoașterea standardizării de către studenți și de către elevii din școlile tehnice, să sensibilizăm cadrele din învățământ în acest sens.

Bernard Bezart**

„Trebuie să sensibilizăm viitoarele cadre teritoriale și pe cei aleși”

Adesea, colectivitățile teritoriale percep standardizarea ca pe o cerință suplimentară care se adaugă diverselor domenii ale reglementării. În plus,

colectivitățile locale trebuie să își însușească demersul de standardizare.

Trebuie să facem o distincție între standardizarea adevărată și cea „falsă” și între standardizarea adevărată și reglementare. Ni se prezintă drept standarde niște documente care nu au acest caracter, de exemplu, cerințele federațiilor sportive în domeniul echipamentelor. Care sunt obligațiile noastre și ce referințe ni se impun? Informația este un element esențial. Cum să alegem ceea ce ne interesează direct de restul?

Standardul, element de referință, este utilizat pentru definirea caietelor de sarcini și a cererilor de ofertă. El este util pentru alegerea unui produs, a unui furnizor sau a unui serviciu. Relația pe care o întreținem cu colectivitățile locale are un caracter politic și cetățenesc. Pot fi standardizate unele servicii în acest domeniu? Suntem interesați de demersul calității de îmbunătățire a serviciilor și de reducerea costurilor lor, precum și de gestionarea corectă a banilor statului. La acestea se adaugă protecția mediului și calitatea vieții. Asocierea colectivităților mi se pare importantă pentru lucrările în aceste domenii. În domeniul mediului avem nevoie de repere, de evaluări, de măsurare. Standardele sunt documente importante și suntem interesați de elaborarea lor.

Standardizarea nu este însă suficient cunoscută, chiar dacă sensibilizarea cu privire la acest domeniu s-a intensificat. Trebuie să ne gândim la modul de conștientizarea a importanței standardizării în rândul cadrelor teritoriale și a aleșilor municipali.

Patricia Fournier***

„Mondializarea trebuie însoțită de acțiuni cu caracter ofensiv!”

Dezvoltarea durabilă este la ora actuală o temă de importanță decisivă, pe care o strategie națională de standardizare trebuie să o aibă în vedere. În ceea ce privește economia, există modalități prin care domeniul inovației și cel al cercetării pot fi integrate cât mai în amonte posibil în activitatea de standardizare. În plus, specialistul din domeniul marketing-ului trebuie să fie prezent la lucrările de standardizare în aceeași măsură cu expertul tehnic.

Domeniul societății este vast și se confruntă cu probleme de importanță crucială, care sunt, de fapt, cele ale unei culturi. Pe acest teren, standardizarea este un instrument sensibil, chiar controversat.

Întâmpinăm o dificultate: unde se termină domeniul legislativ și cel reglementat și unde începe domeniul standardizării? Răspunsul este cu atât mai dificil de dat cu cât fiecare are propria sa legitimitate și aduce ceva interesant.

Mondializarea trebuie însoțită de activități cu caracter ofensiv. Adevărata strategie constă în desfășurarea de acțiuni cu influență reală în domeniile vizate. Nu trebuie să descoperim astăzi că zona anglo-saxonă funcționează după niște mecanisme care nu coincid cu ale noastre. Cum putem, grație culturii noastre, să promovăm ideile care sunt importante pentru noi? Aceasta înseamnă să câștigăm încrederea oamenilor, pentru ca aceștia să se implice. Sistemul, cu diversele sale filiere, este complicat. Adevărata provocare constă în transparență. Pe plan internațional, Franța trebuie să știe să își determine prioritățile. Din punct de vedere al implementării, aceasta înseamnă stimularea schimbului de informații, dezvoltarea fezabilității prenormative. Trebuie, de asemenea, să desfășurăm o revoluție culturală, să ne debarșăm de prejudecățile referitoare la alte domenii normative. Standardul, cu majuscule, are o valoare proprie, pe care alte documente nu o au, însă acestea există. Trebuie să construim niște „punți” între unele și altele și să facem tot ce este necesar pentru ca standardizarea să beneficieze de ele.

Dominique Olivier****

„Cererea socială și politică în domeniul dezvoltării durabile este ea însăși durabilă”

Cererea socială și politică în domeniul dezvoltării durabile este ea însăși durabilă. Trebuie să ținem seama de acest lucru într-o strategie pe termen mediu. De asemenea, trebuie să punem accentul pe eficacitate, pe rezultate și pe performanță, mai puțin pe mijloace.

În economie, instrumentul de măsură există de multă vreme. Există standarde în domeniul contabilității și ele sunt elaborate pe bază de consens. Domeniul social, în plină evoluție, este mai dificil de definit și evaluat. Ne confruntăm cu o problemă clasică de standardizare, una de definiție. O echipă de la Veolia Environment redactează în fiecare an un raport de dezvoltare durabilă. Ea este asaltată de cereri din partea agenților de analiză, ale căror metode diferă. Cea de-a doua necesitate, și ea clasică, se referă la evaluare și măsurare.

Standardizarea europeană

Întâmpinăm o reală dificultate, și anume, aceea de evaluare a rezultatelor în domenii care din punct de vedere instituțional, variază extrem de mult de la un stat la altul. Este indispensabil să clarificăm responsabilitățile reglementării și ale standardizării. Legislatorul trebuie să specifice cât mai în amonte și cât mai clar posibil cerințele care revin standardizării.

Metrologia este și ea fundamentală pentru mediu. Este necesar să identificăm sisteme de măsură și analiză care să deservească laboratoarele specializate, dar și întreprinderile furnizoare de produse și servicii. Reglementările stabilesc sau vor stabili parametri tot mai dificil de supravegheat. Riscăm să atingem o limită: costul supervizării și al analizei. Există demersuri complementare de câțiva ani, însă calitatea și riscul trebuie controlate prin intermediul unor procese de proiectare și de exploatare. Vom acorda tot mai multă importanță

evaluării produselor și serviciilor prin intermediul analizelor ciclului de viață și al celor multicriteriale. Ponderea criteriilor poate varia de la un stat la altul.

*Director tehnic al Federației Industrii Mecanice (FIM)

**Director general la primăria de la Combs-la-Ville (Seine et Marne)

***Șef al Biroului de Standardizare la Subdirecția pentru Calitate pentru Industrie și Standardizare (SQUALPI) a Ministerului Industriei

****Director adjunct al Veolia Water

Traducere: Maria **Bratu**, din: *Enjeux*, nr. 260, decembrie 2005-ianuarie 2006

Semnele produselor agroalimentare și Organizația Mondială a Comerțului

Regimul European de apărare a Indicațiilor Geografice Protejate (IGP) este compatibil cu regulile Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), fapt stabilit de aceasta prin decizia din 15 martie 2002. Acest verdict nu pune însă capăt războiului comercial desfășurat între Europa și un grup de state care, sub pretextul liberalizării schimburilor, doresc să învingă sistemul european. Articolul de față prezintă disputele aprinse purtate pentru „arma alimentară”.

Uniunea Europeană a câștigat o „bătălie”, dar nu și „războiul” semnelor calității. Disputele aprinse

purtate de mai mulți ani între două grupe de state se referă la sistemul european de protecție a alimentelor în stare brută sau transformate, comercializate de industriile agroalimentare. De o parte a „baricadei” se află Europa; de cealaltă, China și o mare parte din statele în curs de dezvoltare care se dovedesc potențiale forțe agricole (Mexic, Kenya, India). Aceste state doresc ca etichetarea produselor din zonă să constituie un instrument de promovare a competenței și priceperii localnicilor și de luptă contra descentralizărilor”.

Pe de altă parte, cei pe care europenii îi denumesc „adversari”, susțin grupul de la Cairns¹. Aceste țări, ca și Statele Unite, își propun promovarea mărcilor. Ele se întreabă de ce o marcă celebră de băutură gazoasă americană nu ar putea beneficia de o protecție identică cu cea a brânzei Roquefort, a jambonului de Parma, a piperului de Murcia (Spania) sau a cartofului finlandez. Motivul indicat de Cairns și de Statele Unite este următorul: IGP, AOP sau STG (a se vedea secțiunea din finalul articolului referitoare la acestea), constituie un arsenal protecționist sau mai puțin deghizat, contravenind, în consecință, regulilor comerțului mondial, mai ales celor ale Tratatului ADPIC/Trips² și reprezintă, de fapt, o barieră tehnică în calea comerțului (OTC).

Cele 1 500 de produse avute în vedere

Prin decizia OMC, „Europa a câștigat”, afirmă Dominique Chaouillet, unul din cei mai reputați specialiști în domeniu. Afirmatia aceasta este însă mai nuanțată decât pare; de fapt, ea nu dă dreptate nici unuia dintre cele două grupuri de protagoniști. Instanța Internațională a decis că sistemul european al indicațiilor geografice alimentare (IG) este conform cu regulile OMC, însă ea îi cere să facă acceptabil regulamentul 2081/92, referitor la indicațiile geografice, țărilor terțe. Cu alte cuvinte, dacă Europa are dreptul să își valorifice produsele agroalimentare specifice, ea trebuie să le recunoască și pe cele ale altor state (necomunitare) pe teritoriul său. Acest lucru l-a bucurat pe secretarul american al Comerțului, Peter Allgeier, mai ales după ce OMC a denunțat ipocrizia sistemului european, care până în prezent nu a recunoscut nici o etichetă IGP de pe vreun produs provenit dintr-o țară terță. „Revizuirea Regulamentului 2081/92 este în curs de desfășurare la Bruxelles”, confirmă Dominique Chaouillet. Federația Producătorilor de Cafea din Columbia a cerut certificarea originii acestui produs de către Comisia Europeană. Alte produse, precum: grepfruit-ul și portocalele din Florida, cartofii din Idaho, certificate AOC, ar putea urma și, la acestea s-ar putea adăuga 200-300 de IG-uri prezente în Sud-Estul Asiei. Peste 1 500 de produse sunt vizate, majoritatea lor provenind din state în curs de dezvoltare, care cer să beneficieze de „această valoare adăugată”, compatibilă cu Tratatul ADPIC, după cum a amintit, într-un forum deschis pe site-ul Comisiei Europene³, directorul Institutului Național de Denumiri ale Originii (INAO), Philippe Mauguin: „Nu trebuie să confundăm protecția cu protecționismul (ansamblu de măsuri care vizează protecția produselor unui stat contra concurenței străine). În cazul IG-urilor, este vorba de protecția legitimă a unui drept de proprietate intelectuală. Această protecție este legitimă întrucât, grație eforturilor sale depuse de-a lungul a secole sau decenii, o colectivitate de producători sau de întreprinderi dintr-o zonă geografică a realizat un produs cu o reputație deosebită”.

Discuții aprinse

În așteptarea viitoarei reuniuni a OMC, Comitetul European de Standardizare (CEN), la inițiativa Franței, a creat un grup de lucru. Este vorba de WG 177, al cărui obiectiv este să elaboreze standarde pentru zona din amonte a producției, și anume, pentru exploatarea agricole. Potrivit unor reguli de politică agricolă comună, acestea sunt obligate să respecte mediul. O parte din subvențiile europene acordate agricultorilor depind de acest aspect⁴. Programe voluntare, precum AgriConfiance®, inițiat de grupul COOP din Franța, țin seama de

aceste cerințe de mediu și validează atât sistemele ecologice de conducere a lucrărilor, cât și calitatea produselor furnizate. Se pune întrebarea dacă acest caiet de sarcini cu privire la desfășurarea lucrărilor se va integra în caietul de sarcini referitor la producție. Este prea devreme pentru a obține răspunsul la această întrebare, cu atât mai mult cu cât discuții aprinse se desfășoară în domeniul agricol, în Franța, privind demararea acestui proces de standardizare. În cadrul ISO, americanii au inițiat deja o activitate identică în domeniul agroalimentar. Ea vizează consolidarea calității marilor producții de alimente vegetale, fără a integra, însă, viziunea cu privire la mediu a europenilor.

Proiectul de lege agricolă (LOA), discutat în Parlamentul Francez în toamna lui 2005, prevede simplificarea semnelor calității. Semnele de identificare a calității și a originii vor consta în trei mesaje și un logo național sau comunitar. Vor fi puse în practică trei semne ale calității: cel care se referă la origine sau la tradiție (AOC, AOP, IGP și STG), cel care indică o calitate superioară (eticheta roșie) și cel care denotă calitatea de mediu (agricultură biologică). În ceea ce privește mențiunile de punere în valoare (denumirea unui munte, a unui produs agricol sau a unui produs provenind dintr-o anumită regiune), acestea vor constitui o categorie distinctă.

Către un registru multilateral?

Ideal ar fi ca toți membrii OMC să cadă de acord asupra creării unui registru multilateral, care să stabilească o dată pentru totdeauna, recunoașterea reciprocă a IG-urilor provenite din orice țară. Aceasta a fost propunerea Comisiei Europene de la summit-ul de la Cancun (Mexic), în 2003. Ea dorea astfel să evite înmulțirea acordurilor bilaterale, iar listele de produse agroalimentare, purtând semnul calității, nu cele ale produselor care reprezintă diverse mărci, ale ADPIC sau ale OTC, să intre în cadrul negocierilor agricole.

Terenul pentru realizarea acestui registru unic și multilateral este „minat”, consideră Ministerul Francez al agriculturii. La aceasta contribuie și faptul că grupul de la Cairns are păreri diferite cu privire la această problemă: „Dintre cei 17 membrii, 10 se opun constituirii acestui registru”. Unii dintre ei încearcă să profite de poziția lor „precară” pentru a obține importante compensații financiare în alte domenii de activitate.

Utilizări frauduloase

„Utilizările abuzive și frauduloase constatate în țările terțe, exprimare care desemnează, de fapt, contrafacerea, se înmulțesc rapid și în acest domeniu. Pe malurile Volgăi sau în munții Cordilieri, se consumă un produs care, în limbile zonelor respective înseamnă „șampanie”. Pe 17 octombrie

2005, cei 25 de miniștri europeni ai agriculturii au adresat comisarului european în domeniu, Mariann Fischer Brel, un document în care se menționează: „Nu s-a făcut nici un progres cu privire la lista denumirilor care atestă originea produselor agricole, a cărei încetare imediată a utilizării este cerută de Europa”. Uniunea Europeană nu reușește nici ea să pună stavilă noii „mode” practicate de numeroase întreprinderi mici și mijlocii ce promovează niște produse care, grație unor logo-uri sau semne ale calității (pe care aceste întreprinderi nu le posedă, fiind deci false) induc în eroare consumatorii cu privire la calitatea sau la zona în care au fost fabricate. Se creează astfel o mare confuzie în rândul consumatorilor. Dosarul a căpătat un caracter politic. Pascal Lamy, comisar european însărcinat cu relațiile internaționale, constata în august 2003 că: „IG-urile sunt cel mai bun mijloc de a proteja produsele de calitate”. Rămâne de văzut care va fi atitudinea pe care o va adopta de acum înainte, având în vedere că pe 1 septembrie 2005 a devenit director general al OMC, post în care trebuie să dea dovadă de imparțialitate. „Problema este că nu vom ajunge în a doua rundă a lucrărilor OMC, din decembrie, de la Hong Kong”, remarcă Dominique Chauvillet. În memorandumul pe care l-au trimis lui Mariann Fischer Brel, cei 25 de miniștri și-au exprimat îngrijorarea cu privire la problema dosarului IG-urilor, un dosar care este departe de a fi încheiat.

O AOP/IGP europeană pentru cafeaua din Columbia

În iunie 2005, autoritățile columbiene au trimis Comisiei o cerere provenită de la Federația Națională a Producătorilor de Cafea din Columbia de a înregistra produsul lor ca denumire cu origine protejată (AOP) și indicație geografică protejată (IGP) europene. Este o premieră. Această inițiativă inedită nu constituie o abatere de la funcționarea comunitară a cererilor AOP/IGP în vigoare. Statele membre dispun de șase luni pentru a-și face cunoscute eventualele obiecții sau comentarii. Comisia Europeană s-a bucurat de faptul că: „o aplicare a semnelor europene ale calității produselor agroalimentare provine de la o asociație de

producători dintr-o țară în curs de dezvoltare”. Ea consideră că astfel, „indicațiile geografice pot constitui instrumente ale dezvoltării”.

AOP, IGP, STG

În 1992, Comunitatea Europeană a creat Sistemele de protecție și de valorificare ale produselor agroalimentare, cu următoarele trei scopuri: stimularea diversificării produselor agricole, protejarea denumirilor acestora contra ilegalităților și imitațiilor și sprijinirea consumatorilor, oferindu-le informații cu privire la caracteristicile produselor. Denumirea cu origine protejată desemnează denumirea unui produs care, din punct de vedere al materiei prime, al transformării acesteia și al fabricației provine dintr-o anumită zonă geografică. De asemenea, este necesar ca produsul respectiv să se fi impus de-a lungul timpului printr-o pricepere deosebită a fabricanților. În cazul indicației geografice protejate (IGP), legătura cu zona geografică se poate limita la un singur aspect (cultivare, transformare, fabricație), iar produsul se va bucura de o reputație deosebită. Mențiunea de specialitate tradițională garantată (STG) nu se referă la origine, ci pune în valoare compoziția tradițională a produsului sau modul de producție tradițional.

¹Grupul din Cairns s-a constituit în 1986 la Cairns, în Australia, și este alcătuit din 17 membri: Argentina, Australia, Bolivia, Brazilia, Canada, Chile, Columbia, Costa Rica, Guatemala, Indonezia, Malaiezia, Noua Zeelandă, Paraguay, Filipine, Africa de Sud, Thailanda și Uruguay. Aceste state, exportatoare de produse agroalimentare, s-au grupat cu scopul de a înscrie cu prioritate piețele agricole în negocierile comerciale internaționale. Ele sunt interesate de liberalizarea piețelor, în mod deosebit de cele ale Uniunii Europene și ale Statelor Unite;

²Tratatul ADPIC, cu privire la aspectele drepturilor de proprietate intelectuală, a fost semnat în 1979;

³http://trade-info.cec.eu.int/forum_ao/

⁴Aceste ajutoare sunt vărsate dacă se respectă niște criterii ecologice cu valoare de condiții.

Traducere: Maria Bratu, din: Enjeux, nr. 260, decembrie 2005-ianuarie 2006

Standardizarea în domeniul serviciilor. Abordarea europeană

Lars FLINK, director executiv al Institutului Suedez de Standardizare și vicepreședinte al CEN

În prezent, creșterea economică este, în principal, determinată de servicii, care își aduc aportul în proporție de 70% la PIB-ul și forța de muncă a majorității statelor membre ale Uniunii Europene. Valoarea adăugată a sectorului serviciilor în cadrul Uniunii Europene a crescut cu o rată medie de 3,1% pe an în perioada 1991-2001. Întreprinderile mici și mijlocii își aduc cea mai mare contribuție la domeniul serviciilor, însumând aproximativ 66% din forța de muncă privată și 57% din valoarea adăugată în cadrul Uniunii Europene (date furnizate de Comisia Europeană).

Aceste motive, precum și altele, au făcut ca promovarea sectorului serviciilor să devină prima prioritate pe agenda Comisiei Europene. Standardizarea în domeniul serviciilor nu este chiar nouă pentru Comitetul European de Standardizare (CEN). Multe aspecte din standardele deja existente au legătură cu serviciile, fiind încorporate în general în standardele de produs. Totuși, până nu de mult, standardizarea exclusiv în domeniul serviciilor era tentantă și pe baze ad hoc, fără să se fundamenteze însă pe liniile fundamentale ale unor politici bine întemeiate și împărțite.

Prin urmare, având în vedere importanța sectorului serviciilor pentru Piața Unică, Comitetul European de Standardizare trebuie să-și dezvolte activitatea curentă spre standardizarea serviciilor, precum și spre alte domenii în care standardizarea este necesară și fezabilă.

Îmbunătățirea serviciilor de studiere a limbilor străine prin organizarea de circuite (călătorii)

Aproximativ 30 de documente ale CEN sprijină standardizarea serviciilor. Având în vedere caracterul sectorului serviciilor, care variază de la o industrie la alta, este dificilă aplicarea unei formule generale tuturor standardelor care continuă să apară în acest domeniu. Ele acoperă diverse subiecte, cum ar fi: terminologie, ghiduri pentru redactarea contractelor, calitatea serviciilor și sistemele de evaluare a cerințelor serviciilor. Spre exemplu, pentru industria turismului, CEN a elaborat un standard european privind circuitele de studiere a limbilor străine. Această industrie însumează până la 1,5-2 milioane de beneficiari pe an ai serviciilor de studiere a limbilor străine în cele mai căutate destinații, cum ar fi: Anglia, Irlanda, Franța, Spania, Italia și Germania.

Noul standard european pentru industria studierii limbilor străine prin intermediul călătoriilor definește cerințele minime pentru cei care furnizează cursuri de limbi străine și pentru industria studierii prin călătorii. În actuala lume dinamică a comunicațiilor este necesară, cu siguranță, o specificație uniformă și temeinică. Astfel, standardul va ajuta la protecția intereselor consumatorilor în relația: mediul de afaceri – consumatori și va facilita evitarea specificațiilor contradictorii în relațiile de afaceri.

De fapt, consumatorul, organizatorul circuitului, precum și instituțiile de învățământ, vor putea compara ușor transparența, conținutul și respectarea serviciilor contractate sau a celor potențial contractate.

În ceea ce privește impactul și relevanța pe piață, este foarte probabil ca standardul european să crească competitivitatea companiilor care îl utilizează, sporind astfel siguranța locurilor de muncă, promovând liberalizarea și reducând cheltuielile, toate acestea contribuind la sporirea avantajelor standardizării industriei serviciilor, în general și în particular.

Dintre standardele publicate în sectorul serviciilor, CEN a elaborat standarde de terminologie pentru agențiile de turism și organizatorii de circuite (servicii de turism), ghiduri pentru redactarea contractelor (servicii de mentenanță), evaluarea calității serviciilor (servicii poștale), precum și cerințele serviciilor (servicii de traducere).

Activitatea curentă privind standardizarea serviciilor este reprezentată de elaborarea unui număr de 43 de standarde ale CEN în cadrul comitetelor existente.

Numărul crescând al standardelor în domeniul serviciilor reflectă necesitățile pieței care se îndreaptă către o economie bazată pe servicii. Spre exemplu, Universal Product Code, Shell și IBM sunt participanți activi în demersurile de *facility management*. Federațiile europene și internaționale, spre exemplu: Asociația Europeană a Organizatorilor de Circuite (ETOA), Uniunea Europeană a Asociațiilor Companiilor de Traduceri (EUATC), Uniunea Poștală Universal (UPU), precum și administrația publică au inițiat proiecte la nivel european.

Rezultatele anchetei publice

La începutul lui septembrie 2003, CEN a inițiat o anchetă la scară largă în cadrul Uniunii Europene, pentru a determina necesitatea de standarde pentru servicii. Ancheta a fost disponibilă public prin intermediul site-ului CEN și a fost trimisă tuturor organismelor naționale de standardizare, membre ale CEN, unui număr de peste 150 de federații și asociații, Camerelor de Comerț Europene, punctelor de informare europene (Euro Info Points) și altor factori din sectorul serviciilor.

Rezultatul obținut ca urmare a anchetei publice a arătat că atât continuarea activității curente în standardizarea serviciilor, cât și dezvoltarea unor noi sectoare, sunt necesare și fezabile.

Recunoscând importanța crescândă a standardizării în domeniul serviciilor, în 2003 Comisia Europeană a formulat primul său mandat programat în domeniul serviciilor, adresat CEN, CENELEC (Comitetul European de Standardizare pentru Electrotehnică) și ETSI (Institutul European de Standardizare pentru Telecomunicații). O dată cu acest prim mandat, importanța standardizării în domeniul serviciilor, precum și necesitatea acesteia, pentru buna funcționare a pieței interne, au beneficiat de un real sprijin politic.

Formulat în mod general, primul mandat programat trebuia să prezinte siguranța că toate

posibilitățile de standardizare în domeniul serviciilor au fost luate în considerare. CEN a acceptat mandatul programat la sfârșitul anului 2003.

Creșterea gradului de conștientizare

Ca parte a Noii Abordări și a strategiei de dezvoltare a standardizării în domeniul serviciilor, CEN a desfășurat pe parcursul anului 2004 câteva activități destinate dezvoltării și promovării serviciilor (creșterii gradului de conștientizare) și a standardizării în domeniu.

În ceea ce privește promovarea standardizării serviciilor, atât din perspectiva Comisiei Europene, cât și a CEN, colaborarea pentru organizarea seminarului CE privind Standardizarea Europeană a Serviciilor (martie 2004) a continuat cu DG Enterprise.

Cu această ocazie, CEN și-a prezentat programul de standardizare în domeniul turismului și al *facility management* și a explicat auditoriului (peste 250 de furnizori și utilizatori de servicii) modalitatea prin care este inițiat și apoi realizat un proiect la nivel european.

Apoi, având în vedere necesitatea unei transparențe și comunicări sporite în explicarea standardizării în domeniul serviciilor către furnizorii și utilizatorii de servicii, în cursul lunii mai 2004, CEN a organizat Ziua deschisă a standardizării serviciilor pentru federațiile europene și organizațiile internaționale. Au fost prezente peste 30 de federații și organizații, iar acțiunea a permis conturarea unor relații cu factorii interesați de standardizarea serviciilor la nivel european.

Referitor la progresul standardizării în domeniul serviciilor, a fost identificată necesitatea unei coordonări mai strânse între membrii CEN. De aceea, în februarie 2004 a fost stabilită o platformă de lucru orizontală, *Standardizarea serviciilor*. Prima întrunire a avut loc în Bruxelles, în luna aprilie 2005. Majoritatea membrilor și asociațiilor CEN (ANEC, ECOS, NORMAPME și TUTB), CENELEC și Comisia Europeană au fost prezenți. Numărul mare de participanți și interesul manifestat în cadrul discuțiilor au relevat gradul ridicat de conștientizare a importanței serviciilor și a standardizării serviciilor pentru piața internă.

Mai mult, pe parcursul anului 2004, CEN a continuat, în modul său tradițional, lansarea de proiecte provenite din industrie, înființând Comitetul CEN pentru servicii de securitate.

Atenție sporită acordată în mod deosebit domeniului serviciilor

În 2005, majoritatea activităților CEN în sectorul serviciilor au fost orientate către noua strategie formulată în domeniul standardizării serviciilor. Comisia Europeană a recunoscut, de asemenea, importanța

strategiei propuse de CEN, declarând: „Strategia în domeniul standardizării serviciilor trebuie bazată pe activități de standardizare sectoriale și orizontale, precum și pe standardele generice ale sistemelor de management și pe standardele calității. Standardele orizontale pot furniza baza care ar simplifica sarcina elaborării standardelor care răspund necesităților unor sectoare specifice”.

În vederea revigorării sprijinului politic acordat standardizării serviciilor în Uniunea Europeană, în iunie 2005, Comisia Europeană a formulat al doilea mandat programat în domeniul serviciilor, adresat CEN. În prezent, mandatul este supus discuțiilor la nivel național de către membrii CEN.

O dată acceptată, strategia CEN pentru standardizarea serviciilor va fi lansată.

Strategia CEN se va axa pe servicii specifice care nu beneficiază de pe urma standardizării serviciilor. Se va realiza o prioritizare a sectoarelor serviciilor care nu utilizează standarde, urmând să se identifice barierele în cadrul acestor sectoare: de ordin comercial, juridic, etc.

Ulterior, vor urma o analiză și o propunere de standarde pentru servicii, orientate către înlăturarea unor astfel de bariere. Standardele din domeniul serviciilor vor fi propuse ca modalitate de creștere a transparenței pe piață și a încrederii consumatorilor cărora le sunt destinate, precum și pentru facilitarea activității de reglementare.

Strategia propusă de CEN:

- va lua în considerare necesitățile industriei, ale administrației și ale societății;
- va indica sectoarele în care inițierea standardizării ar fi cea mai adecvată;
- va identifica orice barieră în standardizarea serviciilor și va propune soluții pentru înlăturarea unor astfel de bariere;

- va ține cont de diferitele tipuri de produse disponibile în domeniul standardizării;

- va identifica proiectele de standardizare a serviciilor în sectoare noi.

Ca și în 2004, în cursul anului 2005 CEN a continuat, în modul său tradițional, lansarea de proiecte provenite din industrie, înființând Comitetul pentru servicii de cinematografie și inițiind proiecte în domeniile imobiliar și al resurselor umane.

Standarde CEN disponibile

Activitatea curentă de standardizare în domeniul serviciilor se desfășoară în cadrul a șase comitete tehnice ale CEN și în cadrul a șase forțe-țintă ale Consiliului tehnic, incluzând:

CEN/TC 319, *Mentenanță*
CEN/TC 320, *Servicii de transport*
CEN/TC 328, *Servicii de curățenie*
CEN/TC 329, *Servicii de turism*
CEN/TC 331, *Servicii poștale*
CEN/TC 348, *Facility Management*
BT/TF 139, *Servicii funerare*
BT/TF 138, *Servicii de traducere*
BT/TF 142, *Servicii medicale*
BT/TF 167, *Servicii de securitate*
BT/TF 179, *Servicii cinematografice*
BT/TF 180, *Servicii imobiliare*

Traducere: Iuliana **Chilea**, jurist, șef Departament Producție-Publicații, din: *ISO FOCUS*, vol.3, nr.1, luna ianuarie 2006, revista Organizației Internaționale de Standardizare, fiind reprodus cu permisiunea Secretariatului Central al ISO (www.iso.org). Editor: gasiowski@iso.org. Un abonament anual costă 158 de franci elvețieni. Abonamente: sales@iso.org.

Marile grupuri industriale solicită elaborarea de standarde internaționale care vor modela viitorul echipamentelor digitale de uz casnic

Conectarea echipamentelor casnice progresează rapid. La ora actuală, locuințele sunt echipate cu aparate și rețele electronice care difuzează și utilizează informații și medii digitale. Cu posibilitatea de a comanda la distanță iluminatul, încălzirea, funcționarea aparatelor de uz casnic și a sistemelor de securitate, „locuința digitală” a devenit o realitate. Având în vedere diversele tehnologii care contribuie la această realizare, standardele joacă un rol esențial întrucât oferă garanții de interoperabilitate și securitate. Ele sunt purtătoare de valoare și oferă consumatorilor posibilități de adaptare, permițând utilizarea unei game largi de produse, servicii și surse, fapt care accelerează dezvoltarea piețelor.

Aceasta este concluzia fundamentală care a fost formulată la seminarul *Cooperarea Internațională în Domeniul Standardizării* (WSC), care a reunit la Geneva pe 2 și 3 februarie 2006 aproximativ 100 de experți din industrie, mediile universitare și experți ai organismelor de elaborare a standardelor.

Acest seminar a permis o vedere de ansamblu a tehnologiilor implicate și examinarea standardelor care tratează următoarele aspecte: acces, servicii, performanță, calitatea serviciului, interferență electromagnetică, managementul drepturilor de autor în domeniul electronic, probleme de securitate, precum și rețele integrate.

Reprezentanții principalelor 15 grupuri industriale, precum: DNLA, Forumul DSL și Zeegbee, au solicitat o colaborare mai strânsă între partenerii WSC, organisme de elaborare a standardelor (SDO) și consorțiile din domeniu. De asemenea, ei au convenit asupra faptului că manifestări similare, care permit schimbul direct de idei, trebuie organizate în viitor, pentru a îmbunătăți coordonarea și a evita dublarea lucrărilor.

În cuvântul de deschidere la această manifestare, secretarul general al CEI, Aharon Amit, a relevat faptul că piața, inovația, securitatea, reglementarea și concurența sunt cele care conferă dinamică standardizării internaționale. Experții tehnici-șefi sunt cei mai în măsură să hotărască ce lucrări trebuie întreprinse și ce perioadă este prielnică pentru CEI. Aharon Amit a declarat: „Avem nevoie de părerea dvs. critică cu privire la activitățile pe care le desfășurăm, precum și de indicații cu privire la calea pe care trebuie să o urmăm”.

În programul seminarului a figurat o analiză a soluțiilor ingineresti în domeniul tehnologiei digitale, din punct de vedere al standardizării. Reprezentanții a 14 mari întreprinderi electronice și a 10 furnizori de servicii informatice, ai mediilor universitare și ai organismelor de standardizare au examinat situația și necesitățile de standarde, în mod deosebit pentru:

- Modele de livrare la domiciliu a serviciilor informatice;

Standardizarea internațională

- Rețele de uz casnic;
- Managementul conținutului;
- Managementul dispozitivelor;
- Cele mai bune practici.

Experții au acordat o atenție deosebită tendințelor tehnologiilor de bandă largă, mijloacelor de asigurare a conectării și interoperabilității aparatelor din rețelele de uz casnic și dezvoltării a numeroase noi domenii de aplicație – precum sistemele pe care tehnologia recentă le oferă în domeniul monitorizării medicale nonintruzive a bolnavilor și a persoanelor în vârstă.

În cuvântul de încheiere la eveniment, secretarul general al ISO, Alan Bryden a remarcat: „Cu ocazia Forumului Economic Internațional de la Davos, a fost subliniată convergența tehnologiilor informației și comunicării și a serviciilor de care beneficiază consumatorii. Ea reprezintă o evoluție fundamentală, o manifestare a noii dinamici a cunoașterii, aflată sub semnul imperativului creativității”. Domnul Bryden a adăugat: „Standardele internaționale au un rol fundamental în acest domeniu și organismele de standardizare care funcționează la nivel internațional –

ISO, CEI și UIT – trebuie să efectueze o activitate convergentă”.

În cuvântul său de încheiere, Houlin Zhao, directorul Biroului de Standardizare în Domeniul Telecomunicațiilor (TSB) al UIT, a amintit delegațiilor participante fructuoasa colaborare în timp dintre ISO, CEI și UIT. Aceste trei organizații s-au angajat să promoveze și să armonizeze sistemul de standardizare internațională, intensificând colaborarea dintre ele, precum și legăturile cu toți partenerii. Domnul Zhao a încurajat membrii celor trei organizații să își amplifice eforturile la nivel internațional, național și de întreprindere.

Cooperarea Internațională în Domeniul Standardizării este o inițiativă care vizează promovarea și consolidarea consensului voluntar pe care se bazează sistemul internațional de standardizare asigurat de ISO, CEI și UIT.

Traducere: Maria **Bratu** –
Comunicat ISO nr. 991/2006

Titanul și standardizarea

Americanii și japonezii, care furnizează și prelucrează de mai mulți ani titanul, sunt concuși la ora actuală de ruși și de chinezi, această ultimă națiune aflându-se într-un real progres economic.

Din punct de vedere al răspândirii pe planetă, titanul este al șaptelea metal. Utilizat la începutul anilor '50 în domeniul aeronauticii și al apărării, datorită raportului dintre limita de elasticitate-densitate a unora dintre aliajele sale, precum și al rezistenței la coroziune, a devenit un material tot mai apreciat în sectorul bunurilor de consum.

Pentru a înțelege importanța pieței titanului, trebuie mai întâi să amintim ciclul său de producție lent și complex. Există state care furnizează acest mineral: Australia, Africa de Sud și Canada, iar, într-o măsură mai mică: Statele Unite, Ucraina, Norvegia și China. Urmează state care transformă acest mineral în burete de titan, a cărui producție mondială de ridică la 120 000 tone.

Apariția, în ultimii ani, a unor cantități considerabile de titan, provenit din fostele state socialiste, care era destinat înainte aplicațiilor militare, a bulversat piața producătorilor de burete de titan. „Asistăm la o inversare a raporturilor de forță dintre producătorii de titan, și anume, la ascensiunea Europei Centrale, în detrimentul Statelor Unite”, se menționează în raportul care analizează impactul diverselor scenarii de evoluție a domeniului industrial asupra condițiilor de aprovizionare cu titan în intervalul 2005-2010, realizat de Direcția Generală pentru Energie și Materii Prime a Ministerului Economiei, Finanțelor și Industriei.

Producătorii japonezi, adevărați precursori în numeroase domenii de activitate, cu excepția aeronauticii, își mențin poziția forte din punct de vedere al exportului și al consumului. Deși este în proces de afirmare, China posedă o capacitate de producție limitată, care nu îi permite încă să joace un

rol semnificativ. „Se consideră că peste 10 ani, ea va fi capabilă să intre în concurență cu producătorii din Europa de Est, datorită costurilor de producție reduse pe care le practică”, se adaugă în raport.

După etapa de fabricare a buretelui de titan, urmează cea a producerii lingoului de titan, care va fi prelucrat pentru obținerea semiproduselor și a produselor finite. La acest nivel intervin producătorii, care utilizează titanul la fabricarea produselor.

Standardele referitoare la titan sunt în mare parte standarde ASTM

Piața titanului s-a bazat de la început pe standarde ASTM (elaborate de Societatea Americană pentru Încercări și Materiale – American Society for Testing and Materials – ASTM). Sub presiunea japonezilor, a apărut la Organizația Internațională de Standardizare un subcomitet (SC 11), care se ocupă în mod deosebit de titan, și care ține de TC 79, *Metale și aliajele lor*. „Obiectivul japonezilor este acela de a dezvolta utilizarea titanului și în alte domenii decât cel militar sau aeronautic, care reprezintă piețe curente la ora actuală”, precizează Serge Sochon, inginer la AFNOR. Japonia a propus un program de lucru care cuprinde proiecte de standarde cu privire la aliaje, produse și semiproduse”.

„Problema pe care ne-o punem la ora actuală este dacă trebuie să elaborăm standarde pe baza cărora să fabricăm tuburi de titan de o performanță

Standardizarea internațională

superioară”, adaugă Haydee Richaud-Minier, responsabil în domeniul marketing-ului la Valtimet, filiala grupului Vallourec, specializată în produse sudate din titan și din oțel inoxidabil. Specialiștii regretă faptul că puține societăți franceze fac parte din comisia de standardizare. „Deși Franța este țara care importă și prelucrează cea mai mare cantitate de titan în Europa, suntem singura societate franceză care face parte din acest subcomitet. Preferăm însă să ne aducem contribuția participând la lucrările de standardizare decât să ni se impună niște cerințe pe care nu le dorim”.

Piața franceză a titanului este extrem de „rarefiată”, numeroase societăți franceze ocupându-se de operații de revânzare sau de furnizare, fapt care nu le permite să reprezinte domeniul titanului în procesul de standardizare.

Domenii de aplicare diverse

Aeronautica rămâne segmentul omogen care reprezintă cea mai mare piață pentru titan, ca metal. Din punct de vedere energetic și chimic, titanul este utilizat în centralele electrice, în uzinele de desalinizare a apei, de producere a clorului și a cloratului, a hârtiei și a schimbătoarelor de căldură. El este utilizat, de asemenea, în construcții, fiind un material la modă (muzeul Guggenheim din Bilbao). Este folosit tot mai mult ca material de suprafață, sub formă de foi de tablă subțiri și, într-o măsură mai mică – deocamdată – în alte domenii, precum : fabricarea de ochelari (rame), articole sportive (pentru practicarea golfului), în medicină (proteze, stimulative cardiace) sau în stomatologie (lucrări dentare).

Traducere: Maria **Bratu**, din: *Enjeux*, nr. 263, aprilie 2006

A apărut **Catalogul Standardelor Române 2006 pe CD**, aplicație software ce asigură documentarea rapidă și eficientă a utilizatorului în domeniul standardizării.

În plus față de ediția anterioară, această ediție cuprinde informații despre **1760 de standarde** române adoptate în perioada 1 ianuarie 2005- 31 decembrie 2005.

Preț: 283,4 lei (TVA inclus)
Fiecare licență în plus poate fi obținută cu numai 32,7 lei.

Pentru comenzi, adresați-vă Serviciului Vânzări-Abonamente al ASRO, str. Mendeleev nr.21-25, Sector 1, București; tel.: 316.77.25, fax: 317.25.14, 312.94.88.

Consumatorii cer să cunoască mai bine standardele de ecoetichetare, precum și alte standarde elaborate de ISO, pentru a promova un consum de mediu durabil

Comitetul ISO pentru Politica Consumatorului (COPOLCO) recomandă Organizației Internaționale de Standardizare să facă mai bine cunoscute avantajele standardelor sale din domeniul ecoetichetării.

Recomandarea a fost formulată la Ziua de studiu a COPOLCO, găzduită de Departamentul pentru Standardizare al Malaieziei (DSM) și de Asociația Utilizatorilor de Standarde din Malaiezia, eveniment organizat pe 24 mai 2006 la Kuala Lumpur, pe tema: *Cum pot contribui standardele de mediu la promovarea unui consum pentru un mediu durabil?*

O sută de participanți din diverse domenii – sfera afacerilor, guvernul, asociațiile de consumatori, organismele de standardizare, industria, mijloacele de comunicare în masă din întreaga lume, organizațiile internaționale - au urmărit cu interes Ziua de studiu de la Kuala Lumpur.

Evenimentul a examinat practicile în vigoare și noile tendințe care influențează modul în care consumatorul este informat cu privire la impactul ciclului de viață și al utilizării produselor asupra mediului. De asemenea, au fost studiate măsurile care ar putea îmbunătăți rezultatele din punct de vedere al consumatorului.

Printre tematicile studiate au figurat managementul ciclului de viață al produselor din punct de vedere al protecției mediului și al dezvoltării durabile, producția durabilă a produselor agricole, manufacturiere și asigurarea serviciilor, precum și

creșterea încrederii consumatorilor în declarații și alte informații de mediu.

După părerea participanților și a celor care au luat cuvântul la Ziua de studiu, numeroasele părți implicate, printre care: organismele de reglementare, industria, grupurile de consumatori, organizațiile neguvernamentale preocupate de protecția mediului, precum și alți factori implicați au mult de câștigat aplicând standardele ISO din domeniul ecoetichetării și alte standarde ISO care promovează o producție și un consum ce sprijină o dezvoltare durabilă.

Etichetele și declarațiile de mediu pot sprijini consumatorii în alegerea produselor pe care le cumpăra și le furnizează informații cu privire la protecția mediului de către acestea. Schimbarea orientării în cererea consumatorilor, realizată prin etichetele și declarațiile de mediu, se va dovedi rentabilă pentru întreprinderile care au îndeplinit cerințele standardului în baza căruia a fost atribuită eticheta de mediu.

Bill Dee, președinte al subcomitetului ISO care a elaborat standardele respective, afirmă: „Etichetarea de mediu prezintă interes pentru toate întreprinderile, indiferent de dimensiune. Ea reprezintă o provocare comercială esențială, care determină acceptarea produselor de către țara importatoare. Standardele

Protecția consumatorului

ISO pot furniza repere care garantează informarea corectă a consumatorilor cu privire la avantajele de mediu declarate pe etichete”.

ISO a desfășurat activități de ecoetichetare în urma preocupărilor formulate de ISO/COPOLCO în legătură cu incompatibilitatea constatată între diversele sisteme de ecoetichetare în vigoare în întreaga lume.

Astfel a fost creat, în cadrul ISO/TC 207, *Managementul de mediu*, un nou subcomitet, SC 3, *Etichetarea de mediu*, cu sarcina de a elabora o serie de standarde cu privire la etichetele și declarațiile de mediu.

Secretarul general al ISO, Alan Bryden, a declarat: „Utilizarea standardului ISO în domeniul ecoetichetării de mediu (ISO 14024)* permite elaborarea unor programe coerente de ecoetichetare, destinate a sprijini consumatorii în opțiunile lor, permițându-le să contribuie astfel la o dezvoltare durabilă.

Cu ocazia acestei manifestări, factorii din industrie, din domeniul standardizării, precum și

întreprinderile și organizațiile de consumatori au subliniat importanța standardelor ISO referitoare la managementul de mediu în promovarea unei dezvoltări durabile”.

Traducere: Maria Bratu –
Comunicat ISO nr. 1012/2006

*Standardul ISO 14024, preluat ulterior și ca standard EN de CEN, a fost adoptat de ASRO ca standard român – SR EN ISO 14024:2001. Din aceeași serie de standarde, referitoare la ecoetichetare, ASRO a mai adoptat ca standarde române încă trei documente internaționale, devenite: SR EN ISO 14020:2002, SR EN ISO 14021:2003, precum și SR ISO/TR 14025:2005.

Acestea pot fi procurate de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14, 312 94 88.

În numărul viitor al revistei *Standardizarea*

**Standardul SR EN 10027-1:2005, instrument de lucru
pentru simbolizarea oțelurilor**

Schimbarea climei și modele economice. Marea adaptare

Consumatorii sunt interesați de certificarea în conformitate cu standardul ISO 9001: 2000

Revista *ISO Management Systems* publică în ultimul său număr un articol pe care îl consideră „deosebit” întrucât prezintă rezultatele uneia din rarele anchete realizate de o societate de studii de piață, cu scopul de a stabili care sunt cunoștințele consumatorilor cu privire la ISO 9000 și interesul pe care aceștia îl manifestă față de standardul menționat.

ISO Management Systems consideră că: „rezultatele sunt de cel mai mare interes pentru miile de întreprinderi din lume care investesc în implementarea standardului ISO 9001:2000”.

Articolul este semnat de autorii anchetei, James Tannock, profesor pentru managementul calității și al operațiunilor la Facultatea de Economie a Universității din Nottingham, și Henry Brown, student în primul ciclu al aceleiași facultăți.

Autorii încep prin a pune întrebarea: „Nu ar fi util ca întreprinderea care investește în implementarea ISO 9001:2000 și în certificarea în conformitate cu acest standard să dispună de niște date obiective care să indice dacă investiția îmbunătățește modul în care consumatorii percep organizația, produsele și serviciile furnizate de aceasta?”

„Au fost realizate numeroase anchete cu privire la consecințele și avantajele implementării standardelor ISO 9000* referitoare la managementul calității, dar majoritatea lor studiau relațiile și provocările cu care se confruntă întreprinderile. Acest articol deschide perspective noi întrucât prezintă rezultatele principale ale unei anchete destinate a

stabili cunoștințe, aprecieri și atitudini ale consumatorilor cu privire la standardele din seria ISO 9000”.

Cu sprijinul organizației de consumatori *Which*, ancheta a fost realizată în Marea Britanie de marele institut de sondare a opiniei publice IPSOS, care a interogat 1 012 de persoane din această țară.

Din anchetă a reieșit faptul că peste un sfert (26%) din populația adultă cunoștea deja seria de standarde ISO 9000, dintre care numai standardul ISO 9001:2000, după cum se știe, este folosit în scopuri de certificare.

Seria ISO 9000 este cunoscută în general de populația activă, mai ales de bărbați, care au venituri ridicate, statute socio-profesionale superioare și vârste cuprinse între 35-54 de ani. Autorii au dedus că aceste persoane lucrează în întreprinderi în care seria de standarde ISO 9000 este bine cunoscută.

Aceeași autori adaugă: „Rezultatele sugerează, de asemenea, atitudini pozitive față de ISO 9000 și de întreprinderile certificate în conformitate cu ISO 9001. Produsele și serviciile asociate cu aceste standarde sunt considerate a avea o calitate superioară”.

James Tannock și Henry Brown consideră că atitudinile pozitive înseamnă o cunoaștere mai bună a standardelor. Cele mai bune atitudini se întâlnesc la consumatorii care cunoșteau seria de standarde ISO 9000 înaintea anchetei și care au cumpărat deja un produs sau au beneficiat de un serviciu bazat pe certificarea în conformitate cu ISO 9001. Aceste

rezultate sugerează că întreprinderile au de câștigat de pe urma unei cunoașteri mai bune a seriei ISO 9000 de către consumatori.

Autorii continuă: „Răspunsurile la întrebările referitoare la importanța certificării în conformitate cu ISO 9001:2000 în opțiunile de cumpărare sugerează, de asemenea, că se creează avantaje economice potențiale dacă există o cunoaștere a standardelor de către cumpărători, mai ales în ceea ce privește serviciile care le sunt direct furnizate”.

„Există o mare probabilitate ca acei consumatori care cunosc deja seria de standarde ISO 9000 să vadă în acestea factorul esențial când decid să facă achiziții. În general, rezultatele anchetei sugerează că, certificarea în conformitate cu ISO 9001:2000 oferă întreprinderilor avantaje potențiale din punct de vedere al afacerilor și al marketing-ului când ele tratează direct cu consumatorii”.

După părerea autorilor, aceste rezultate indică și faptul că experiența consumatorilor este mai bogată când tratează cu o întreprindere certificată în conformitate cu standardul ISO 9001:2000.

Acest număr al revistei *ISO Management Systems*, publicat în engleză, spaniolă și franceză, conține, de asemenea, articole cu privire la noile standarde ISO 22000 referitoare la siguranța lanțurilor logistice alimentare, și ISO/CEI 27001, privind securitatea informației. Acest număr conține și considerații cu privire la modul în care cea mai

mare companie petrolieră din lume utilizează ISO 9001:2000, precum și cu privire la aplicarea standardului ISO 140001, pentru sisteme de management de mediu în China și a standardelor germane din domeniul serviciilor.

ISO nu auditează și nici nu evaluează sistemele de management ale organismelor, pentru a verifica dacă aceste sisteme au fost implementate în conformitate cu cerințele standardului ISO 9001:2000. ISO nu oferă certificate de conformitate cu acest standard internațional. Auditul și certificarea sistemelor de management sunt efectuate independent de ISO de către organisme de certificare care funcționează în întreaga lume. Certificatele ISO 9001:2000 sunt eliberate de acestea în numele și sub propria lor răspundere.

Traducere: Maria **Bratu** –
Comunicat de presă ISO nr. 1014

*Standardele din seria ISO 9000, preluate ulterior de CEN ca standarde europene (EN), au fost adoptate de ASRO ca standarde române: SR EN ISO 9000:2006, SR EN ISO 9001:2001 și SR EN ISO 9004:2001.

Documentele pot fi procurate de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14, 312 94 88.

Izolarea carbonului. Exemplul ULCOS

Jean-Claude TOURNEUR

Întreprinderile și universitățile și-au reunit eforturile în domeniul cercetării și al dezvoltării în cadrul unui program finanțat de Comisia Europeană, care vizează reducerea emisiilor de CO₂ în siderurgie.

Un consorțiu alcătuit din 48 de întreprinderi europene au semnat un acord pentru a lansa, potrivit unui comunicat al ARCELOR, „o inițiativă comună de cercetare și dezvoltare care vizează detectarea a noi procese de producere a oțelului, reducând drastic emisiile de CO₂ și de alte gaze cu efect de seră. Prima etapă a lucrărilor desfășurate de acest consorțiu, denumită ULCOS (Ultra Low CO₂ Steelmaking – fabricarea de oțel cu conținut minim de CO₂), este o fază de exploatare de cinci ani, urmată de o fază pilot cu aceeași durată, după care se are în vedere o implementare comercială.

Întoarcerea la un proiect titanic

Consortiul, care reunește elita siderurgiei și a cercetării în acest domeniu, a răspuns unui apel al Comisiei Europene, din cadrul priorității a treia a celui de-al șaselea program-cadru, în valoare de

20 de milioane de euro, furnizați de Comisia Europeană în domeniul „proceselor siderurgice cu cantități reduse de emisii de CO₂”, dar și apelurilor din 2003 și 2004 ale Fondului de Cercetare din Domeniul Carbonului și al Oțelului (FRCA). Acesta din urmă a beneficiat de 5 milioane de euro de la Comisia Europeană, precum și de proiecte complementare care au fost propuse în cadrul celor două programe. Proiectul FRCA a demarat pe 1 iulie 2004, iar programul-cadru, pe 1 septembrie 2004. Împreună, ele constituie programul de cercetare ULCOS al consorțiului. S-a prevăzut ca avansarea proiectului să fie urmărită de unitățile responsabile de tehnologiile industriale ale Direcției Generale de Cercetare ale Comisiei Europene. Obiectivele stabilite sunt clare: „Să se detecteze soluții cu caracter inovator pentru a se continua reducerea emisiilor de CO₂ în industria siderurgică. Scopul este reducerea semnificativă a emisiilor de CO₂ specifice la un furnal mare și modern”. Peste cinci ani, ULCOS va trebui să furnizeze un proiect de filieră de producție, plecând de la minereul de fier și verificând fezabilitatea acestui document din punct de vedere tehnologic, economic și social.

„Rupturi” tehnologice

ULCOS va efectua un studiu cu privire la o serie de concepte de „ruptură” în domeniul producției de oțel, cu un potențial de reducere cu 30-70% a emisiilor de CO₂ în siderurgie. Una dintre tehnologii se bazează pe reciclarea gazelor de furnal, după

carbonatare. La aceasta se pot adăuga tehnologii de captare și de stocare a CO₂. De asemenea, sunt studiate și alte tehnologii de „rupere” radicală. Acestea sunt: electroliza, utilizarea hidrogenului, a carbonului și a gazelor naturale, cu captarea și sechestrarea CO₂ într-un reactor separat de furnal, precum și utilizarea biomasei. La sfârșitul primei faze, unul sau mai multe proiecte adecvate vor fi selectate pentru o evaluare aprofundată, în funcție de criterii tehnice și economice. Proiectele selectate vor intra apoi într-o fază-pilot, cu o durată de cinci ani, care va confirma viabilitatea lor tehnică și economică.

De fapt, programul ULCOS face parte dintr-o platformă multidisciplinară de cercetare siderurgică, cofinanțată prin programe de inovație de Comisia Europeană, lansate oficial la mijlocul lui martie 2004. De altfel, raportul grupului de personalități ale platformei de tehnologii siderurgice a evidențiat necesitatea îmbunătățirii „caracterului durabil al producției de oțel prin intermediul unei reduceri masive a emisiilor de CO₂”. Este vorba de un scop ambițios, având în vedere că filiera siderurgică integrată generează aproximativ 2 tone de CO₂ la tona de oțel produs. Eforturile desfășurate de fabricanți au permis deja reducerea necesităților energetice ale uzinelor siderurgice. Consumul specific de energie a scăzut cu 60% în cursul ultimilor 40 de ani, iar emisiile totale de CO₂ din industria siderurgică au fost reduse cu 50% în aceeași perioadă.

ARCELOR consideră că: „pentru a depăși aceste performanțe și a reduce semnificativ emisiile, în conformitate cu obligațiile asumate la Kyoto, industria siderurgică trebuie să dezvolte noi procese bazate pe tehnologii de „ruptură”.

Stocarea CO₂. Activitatea Institutului Francez al Petrolului

În Franța, Institutului Francez al Petrolului (IFP) coordonează primul program de studii de fezabilitate a stocării CO₂ în rezervoare subterane situate pe teritoriul Franței. Lansat în 2004, acest program,

denumit PICOREF, reunește principalii factori din domeniul industrial și din cel al cercetării. Un prim inventar al capacităților de stocare a fost realizat: 170-320 de milioane de tone de CO₂ vor fi stocate în puțurile în care se aflau cândva zăcăminte de hidrocarburi și 25 de milioane de tone în acviferele saline profunde (în bazinul acvifer parizian). Vor fi pregătite primele proiecte demonstrative pe teritoriul Franței. O primă experimentare este prevăzută în 2006 și 2007. Obiectivul este acela de a permite producătorilor francezi controlul acestor tehnologii. Vor fi studiate aspectele tehnice (posibilitățile de injectare, stocare și supraveghere a CO₂), dar și economice, cu caracter de reglementare și social.

Un „tabel de bord” al oțelului din filiera construcției de automobile

Cu ocazia unei reuniuni a reprezentanților din siderurgie, construcția de automobile și industria mecanică, Patrick Devedjian, ministru delegat pentru industrie, a anunțat crearea unui „tabel de bord” alcătuit din 47 de indicatori reprezentativi pentru evoluția costurilor, în vederea atingerii unui consens între factorii interesați. El cuprinde date elaborate de organizații profesionale și organisme independente. Indicatorii publici sunt asigurați lunar de INSEE, iar Ministerul Industriei publice o sinteză comentată, la fiecare trei luni.

Datele prezentate de INSEE în 2004 indică faptul că prețurile au cunoscut o creștere medie cu 25-50%, în funcție de tipul de oțel. Ministrul industriei consideră că prețul oțelului, ridicat de concurența chineză, va continua să crească. „Profesioniștii trebuie să facă în continuare eforturi care vor permite adaptarea permanentă a industriei construcției de automobile la această situație nouă”.

Traducere: Maria Bratu, din: *Enjeux*, nr. 260, decembrie 2005-ianuarie 2006